

Sunkiai sužeista JAV Kongreso narė

JAV Kongreso narė Gabrielle Giffords.

EPA

Washington, DC, sausio 10 d. (BNS) – JAV Kongreso narė Gabrielle Giffords sunkiai sužeista šeštadienį per susitikimą su rinkėjais Arizona valstijoje. G. Giffords per susitikimą

su rinkėjais Tucson mieste buvo sužeista į galvą. Užpuolikas šešis žmones nušovė, o keliolika sužeidė. Iškart po užpuolimo politikė buvo nugabenta į vietos ligoninę, kur jai buvo atlik-

ta operacija.

JAV prezidentas Barack Obama pareiškė, kad išpuolis prieš demokratę Atstovų rūmų narę yra „nelaimė visai mūsų šaliai“. Tarp žuvusiųjų buvo įvardyti JAV federalinis teisėjas John Roll ir viena mažametė. Gydytojai pranešė, kad G. Giffords būklė sunki, jai į galvą pataikiusi kulka pažeidė vieną smegenų pusrutulį.

Sulaikytas užpuolikas – 22 metų Jared Lee Loughner – anksčiau buvo patekęs į teisėsaugos akiratį, pareigūnų teigimu, užpuoliko psichika nestabili, tačiau jis nesantis pamišėlis. Suimtas atsisako kalbėtis su policijos pareigūnais.

JAV pareigūnai pateikė kaltinimus J. Loughner dėl kruvino įvykio. Federaliniai kaltintojai J. Loughner pateikė kaltinimus bandymu nužudyti Kongreso narę ir dviejų valstybės tarnautojų nužudymu. Jei bus pripažintas kaltu, J. Loughner gali būti nuteistas mirties bausme.

Nukelta į 7 psl.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-10-11

PERIODICALS

Lietuva numato JAV steigti kultūros atašė pareigybę

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) – Lietuvos diplomatinėje atstovybėje Jungtinėse Amerikos Valstijose planuojama steigti kultūros atašė pareigybę, tuo metu Lenkijoje šios pareigybės numatoma atsisakyti. Ši Kultūros ministerijos parengtą nutarimo projektą Vyriausybė turėtų svarstyti šią savaitę.

Nauja pareigybė JAV bus finansuojama iš sutaupytų Kultūros minis-

terijos biudžeto lėšų, panaikinus pareigybę Lenkijoje. Pakeitimais numatoma stiprinti tarpkultūrinį bendradarbiavimą su JAV, stiprinti dvišalius tiesioginius kultūros ryšius tarp institucijų, menininkų. Pasak ministerijos, pakeitimais bus užtikrinta Lietuvos kultūros sklaida ir vadovavimas jai, JAV įgyvendinant ilgalaikius kultūros politikos tikslus ir uždavinius, geriau planuojamos ir tiks-

lingiau naudojamos kultūriniais mainams su JAV skiriamos biudžeto lėšos. Kultūros atašė Lenkijoje pareigas nuo 2006 metų eina Jurgis Giedrys.

Isteigti Lietuvos kultūros atašė pareigybę JAV numatyta Kultūros politikos kaitos gairių įgyvendinimo priemonių plane, kuriame numatoma įsteigti ir Lietuvos kultūros atašė Švedijoje. Jei Vyriausybė pritars Kul-

tūros ministerijos parengtam nutarimo projektui, nutarimas įsteigti Lietuvos kultūros atašė pareigybę JAV įsigaliotų nuo šių metų vasario 1 d.

Šiuo metu Lietuvos kultūros atašė pareigybės yra įsteigtos Japonijoje, Rusijoje, Italijoje, Danijoje, Vokietijoje, Austrijoje, Lenkijoje, Ukrainoje, Didžiojoje Britanijoje ir nuolatinėje atstovybėje Europos Sąjungoje.

Po teismo sprendimo R. Pakso byloje reikia keisti Konstituciją

Kad būtų įgyvendintas Strasbūro teismo sprendimas, prisieis keisti Konstituciją. **Delfi.lt** nuotr.

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) – Įgyvendinant Europos žmogaus teisių teismo (EŽTT) sprendimą Rolando Pakso byloje būtina keisti Lietuvos Konstituciją, pareiškė Konstitucinis Teismas (KT). Tai Konstitucijos sargai paskelbė įvertinę praėjusią savaitę priimtą Strasbūro teismo sprendimą, jog Lietuvos teisėje įtvirtintas „nuolatinis ir negrįžtamas draudimas“ asmeniui, pašalintam iš pareigų apkaltos proceso tvarka, užimti parlamento nario pareigas yra neproporcingas ir neatitinka Žmogaus teisių ir

pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje įtvirtintos teisės į laisvus rinkimus.

KT teigia, kad po tokio sprendimo atsirado nesuderinamumas tarp pagrindinio šalies įstatymo ir minėtos konvencijos. „Įgyvendinant minėtą EŽTT sprendimą – siekiant sukurti teisinės prielaidas asmeniui, apkaltos proceso tvarka pašalintam iš pareigų, po tam tikro laiko kelti savo kandidatūrą rinkimuose į Seimą ir užimti parlamento nario pareigas turi būti daromos atitinkamos Lietuvos Konstitucijos pataisos“, – rašoma KT pareiškimė. Teismas primena konstitucinę doktriną, kad asmuo, kuris už šiurkštų Konstitucijos pažeidimą, priesaikos sulaužymą buvo pašalintas iš prezidento, KT pirmininko ir teisėjo, Aukščiausiojo Teismo pirmininko ir teisėjo, Apeliacinio teismo pirmininko ir teisėjo pareigų ar kurio Seimo nario mandatas buvo panaikintas, niekada negali eiti tokių Konstitucijoje nurodytų pareigų, kurių ėjimo pradžia pagal Konstituciją yra susieta su Konstitucijoje numatytos priesaikos davimu.

Vyriausybė pranešė ketinanti sudaryti specialistų darbo grupę, kuri

spręs, kokius Lietuvos teisės aktus reikia keisti dėl Strasbūro teismo sprendimo įgyvendinimo. Strasbūre įsikūręs tarptautinis teismas paskelbė, jog Lietuva pažeidė Europos žmogaus teisių konvenciją, uždrausdama R. Paksui visą gyvenimą būti renkamam į parlamentą.

R. Paksas iš prezidento pareigų pašalintas 2004 m., KT pripažinus, kad jis šiurkščiai pažeidė šalies Konstituciją ir sulaužė priesaiką, kai suteikė Lietuvos pilietybę verslininkui Jurijui Borisovui už šio duotą finansinę paramą ir leido verslininkui suprasti, kad dėl jo teisėsaugos institucijos atlieka tyrimą ir klausosi jo pokalbių. Atsižvelgdamas į KT išaiškinimą, Lietuvos parlamentas 2004 m. netrukus po R. Pakso apkaltos įstatyme įtvirtino, kad „Seimo nariu negali būti renkamas asmuo, kurį Seimas apkaltos proceso tvarka pašalino iš užimamų pareigų ar panaikino jo Seimo nario mandatą“. Pagal KT išaiškinimą, R. Paksui taip pat uždrausta eiti kokias nors kitas pareigas, kur būtina priesaika, pavyzdžiui, jis negali tapti ministru.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Nerimas (p. 2)
- R. Pakso sugrįžimas (p. 3)
- R. Kriaučiūno skiltis (p. 3, 9)
- Dešimtoji Boston lit. m. klos „Kalėdinė eglutė“(p. 4)
- Kūčių vakaras West Lafayette miestelyje (p. 5)
- Čikaga paminės sausio 13-osios 20-metį (p. 5)
- Šventadienis (p. 8)
- Biržų muziejuje – XVII a. husarų ginklai (p. 8)
- „Ambersail” (61) (p. 9)
- K. Barėno lit. premija – jaunai aktorei (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.68 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Praėjusią savaitę užsienio žinias–klaidoje pasirodžius pirmosioms žinutėms apie naujų kvėpalų, kurių kūrėjas yra ne kas kitas, o pati Lietuva, pasirodymą kažkas juokais (o gal rimtai) pastebėjo: „Sudie, Chanel“. Kvėpalai, pavadinti „Lietuva“, pasirodo, yra ne baltųjų 1-osios pokštas, bet tikras dalykas – LR Užsienio reikalų ministerija keletą kvėpalų buteliukų jau nusiuntė Vilniuje įsikūrusioms užsienio ambasadoms. Kaip teigia vienas iš kvėpalų kūrėjų Mindaugas Stongvilas, kuriant „Lietuvos“ kvapą į jį, šalia kitų, įdėta lauko gėlių, samanų ir degančios medienos kvapas, kuris turėtų priminti pagoniškus ritualus. Beje, vieni pirmųjų kvėpalus „Lietuva“ gavo ir Afganistane tarnaujantys lietuviai – matyt, susirūpinta dėl amerikiečių spaudoje ne taip seniai pasirodžiusių pasakojimų apie retai besiskutančius ir neretai pusnuogius svetimose žemėse tarnaujančius lietuvaičius.

Vyr. red. Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdien, paskelbta) \$250.00

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00

• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00

• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė

redakcija@draugas.org

Kultūrinio šėštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

ANDRIUS KUDIRKA, M.D.

Tel.: 708-349-0747 Orland Park, IL

www.seimosgydytojas.com

Nerimas

Nerimą kai kurie dar vadina „nervų liga“ (angl. „anxiety“).

Pacientas Jonas, 35 metų statybininkas, vieną dieną atvyksta pas gydytoją, nes jau keletą mėnesių nesi jaučia gerai: atsikelia iš ryto ir jaučiasi esąs pilnas baimės. Keletą kartų į savaitę jis pradeda prakaituoti, jaučiasi silpnas, rankos ir kojos tirpsta, kartais širdis pradeda greitai plakti. Po keleto minučių jis vėl pasijaučia geriau. Kadangi požymiai kartojasi vis dažniau, jis apsilanko pas savo šeimos gydytoją.

Gydytojas paklausia Joną apie jo ligas ir vartojamus vaistus, patikrina jį ir padaro bendrus kraujo tyrimus (patikrina hemoglobino, bendrą kraujo sudėtį, skydliaukės hormonų) ir kardiogramą. Visi rezultatai normalūs, gydytojas pritaria, kad Jonas turi nerimo sindromą. Jis pataria Jonui pradėti sportuoti keletą kartų į savaitę, valgyti sveiką maistą ir gerti multivitaminus, taip pat reguliariai miegoti bent 7–8 valandas. Dėl labai stiprių panikos požymių išrašo Jonui labai silpną raminantį vaistą, kurį pataria gerti, kai užeis panikos priepuolis. Gydytojas pabrėžia, kad jeigu gers raminantį vaistą, Jonas negalės vairuoti ir gerti alkoholio. Jeigu požymiai nepagerės per keletą savaitių, Jonas turėtų grįžti pas gydytoją, ir jis patars, kaip toliau gydytis (arba pasiūlys vartoti kasdieninius vaistus, arba patars keiptis pas psichologą).

Kas yra nerimas?

Nerimas yra toks atvejis, kai žmogaus kūno sistema yra perkrauta. Žmogus jaučiasi lyg visa diena yra pilna pavojų, ir jis negali prisišaukti pagalbos. Jis pradeda prakaituoti, pulsas pagreitėja, pakyla kraujo spaudimas, rankos dreba, negali užmigti. Dažnai nerimas yra susijęs su tam tikru atveju, pvz., žmogus bijo vorų, gyvačių, nemėgsta sakyti pranešimų viešai, bijo skristi lėktuvu arba užlipti į viršutinius pastato aukštus. Žmogus bando išvengti įvairių atvejų, kurie sukelia jam baimes arba nerimo jausmą. Žmogui dažnai kyla „katastrofinės mintys“, kad kas nors blogo gali įvykti, ir jis puola į paniką.

Kokios yra nerimo formos?

Beveik visi žmonės kartas nuo karto patiria nerimo jausmą – jeigu nerimauja dėl darbo, mokyklos egzamino arba esant kitam stresiniam atvejui. Tai visiškai normalu, bet jeigu požymiai blogėja arba dažnėja ir pacientui tai sunkina kasdieninį gyvenimą, tada tai tampa nerimo li-

ga. Dažniausios nerimo formos yra socialinės baimės liga (social anxiety disorder), kai žmonės bijo bendrauti su žmonėmis, fobijos (patologinės baimės ligos), kai žmonės bijo įvairių dalykų (vorų, gyvačių) arba tam tikrų atvejų (aukščio, kalbėti prieš publiką) ir bendros baimės ligos (generalized anxiety disorder), kai žmonės gyvena kas dieną su bendros baimės ir panikos požymiais ir daug nervinasi. Žmonės, sergantys bendros baimės liga, dažnai lankosi pas gydytoją ir dėl kitų sveikatos problemų – širdies permušimo, krūtinės skausmo, sunkumo kvėpuoti, rankų tirpimo, skrandžio ir vidurių skausmo.

Kodėl pacientai serga nerimo liga?

Pacientai, kurie serga nerimo liga, dažnai manęs paklausia: „Aš turiu gerą darbą, gerą šeimą, mažai streso... Kodėl taip stipriai pasireiškia nerviniai požymiai?“ Žinoma, pacientai, kurie turi daug streso, dažniau gali sirgti nerimo liga, nors kar-

tais nerimo liga serga ir tie, kurie gyvena gana ramų gyvenimą.

Kai kurie žmonės yra genetiškai paveldėję atsparumą įvairiems stresiniams atvejams. Pavyzdžiui, vienas žmogus gali susiginčyti su savo darbo kolega ir po to visiškai neišgyventi dėl to, kitas žmogus gali labai imti į širdį ir dėl to jaudintis visą dieną. Žmonės, kuriems atrodo, kad jie negali suvaldyti savo gyvenimo, dažniau serga nerimo liga. Žmonės, tikintys, kad gali pakeisti, pagerinti savo gyvenimą į geresnę pusę, mažiau serga šia liga. Žmonės išmoksta iš tėvų ir kitų šeimos narių, kaip išspręsti gyvenimo problemas. Jeigu tėvai moko vaikus, kaip mažinti stresą, kaip apsieiti su žmonėmis stresiniais atvejais, jie išmoksta sveikai valdyti

savo išgyvenimus. Ser-gantys nerimo liga gali lengvai perduoti ją ir savo vaikams.

Kokie yra nerimo ligos gydymo būdai?

Pirma, labai svarbu mažinti gyvenimo stresą ir stengtis gyventi kuo sveikiau. Bandyti reguliariai miegoti bent 7 ar 8 valandas kas naktį. Svarbu valgyti sveiką maistą, gerti multivitaminus kas dieną ir vengti cigarečių bei alkoholio. Taip pat reikia mažinti kofeino kiekį (kava, „Coca Cola“, juoda arbata), nes daugiau negu du kofeino gėrimai į dieną gali sukelti daugiau nerimo požymių. Stresą mažina kasdieninė mankšta (vaikščiojimas, bėgimas).

Jei požymiai stiprėja ir dažnėja, patartina kreiptis pas psichologą. Jis jums padės terapijos būdu perimti kūno ir minties kontrolę panikos priepuolio metu. Terapija vidutiniškai trunka apie 12 pasimatymų su psichologu. Terapijos metu jūs išmoksite, kaip save nuraminti, kaip teisingai kvėpuoti ir atsipalaiduoti užėjus panikai. Pacientus, kurie turi įvairių fobių, psichologas palaipsniui pratina prie baimę keliančių dalykų ar atvejų. Laikui bėgant, pacientas išmoksta save valdyti ir baimę pranyksta.

Jei panikos priepuoliai kartojasi per dažnai ir yra stiprūs, gali būti

reikalinga ir vaistų pagalba. Panikos priepuoliams sumažinti laikinai naudokite raminančius vaistus. Jei priepuoliai kartojasi per dažnai ir raminantys vaistai nepadeda, patartina bent pusę metų gerti antidepresantus.

Svarbiausia, kad pacientai prisimintų, kad nerimas yra gydoma liga. Jie neturėtų vargti gyvendami su nemaloniomis būsenomis. Jeigu nerimo požymiai kartojasi dažnai, apsilankykite pas savo gydytoją, kad jis galėtų pasiūlyti tinkamą gydymą.

Šį straipsnį galima rasti gyd. Kudirkos tinklalapyje adresu: www.seimosgydytojas.com (spauskite „Podcast“).

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

TELEFONAS 1-866-438-7400

Skambinkite nemokamai kiekvieną ketvirtadienį, nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)

Konfidencialumas
garantuojamas

R. PAKSO SUGRĮŽIMAS

VLADIMIRAS LAUČIUS

Partija Tvarka ir teisingumas (TT) dabar gali jaustis tvirčiau: Rolandui Paksui gražinta kandidatavimo galimybė; Europos žmogaus teisių teismo (EŽTT) sprendimas suteikia tvarkiečiams antrą kvėpavimą kovose dėl valdžios olimpų. Tai politinis-pragmatinis požiūris. Kaip dėl teisinio ir moralinio? Vargu ar įmanoma iš šios drumzlinos istorijos išskirti grynąjį teisingumą. Ir Pakso šalininkų, ir jo apkaltos rėmėjų stovyklos jautėsi ir skelbėsi ginančios teisingumą. Tačiau ir vieni, ir kiti žaidė galios žaidimus, kurių taisyklės leidžia nepaisyti nei teisingumo, nei valdžių atskyrimo principų.

Konstitucijos sargyboje per apkaltą buvę teisininkai akivaizdžiai persistengė. Šitai pareiškė EŽTT, nusprendęs, kad Lietuva pažeidė Europos žmogaus teisių konvenciją ir kad draudimas Paksui dalyvauti Seimo rinkimuose – neproporcingas. O juk kaip tik šis draudimas daug lėmė politinės galios žaidimuose. Tvarkiečiai visą laiką pabrėžė, kad jų partijos pirmininkas tapo politinio susidorojimo auka. Tiems, kurie mano kitaip, dabar nelengva įrodinėti savo teisumą. Juolab kad ir Lietuvos teismai panaikino dalį per apkaltą tvarkiečių vadovui mestų kaltinimų.

[Tvarkos ir teisingumo] partijos stiprybė – Paksas – yra kartu ir jos galvos skausmas, nes kitos partijos visai nenori turėti tarp savo varžovių per Seimo rinkimus politinę jėgą su stipriu vadovu. Pakso tikimybė patikti tautai yra tokia didelė, kad jis turi progą greit tapti populiariausiu po prezidentės Dalios Grybauskaitės šalies politiku. Ar Seime atsiras daug norinčių jam padėti?

EŽTT nustačius, kad Paksas iš didžiosios politikos išguitas per drastiškai, jo skriaudėjai bus priversti teisintis ir įtikinėti, kad vadovavosi tik teisingumo, o ne teisingumo ir politinės kovos sumetimais. Pakso šalininkai galės ironiškai klausti: „Ar jūs patys tuo tikite?“

EŽTT atmetė Pakso skundus dėl neva neteisėto jo nušalinimo nuo prezidento pareigų, pažymėdamas, kad draudimas dalyvauti rinkimuose atitiko Lietuvos įstatymus ir juo buvo siekta teisėto tikslo – užtikrinti demokratinę viešąją tvarką. Kitaip tariant, Konstitucinio Teismo (KT) sprendimo teisingumu EŽTT nesuabejojo ir pabrėžė tik proporcingumo principo pažeidimą. Tačiau Paksas iškart pareiškė, kad, remiantis EŽTT sprendimu, jam niekas nedraudžia abejoti visais kitais KT sprendimais bei įtvirtintais draudimais. Abejoti, žinoma, galima, bet kuo čia dėtas EŽTT?

Tvarkiečių vadovui niekas nedraudžia matyti tai, ko nėra, arba nematyti to, kas yra. Bet noras savo netinkamo matymo tinkamumu įtikinti visą visuomenę jau būtų ne šiaip asmeninis reikalas, o piktybinis populizmas. Kalėjimuose pilna žmonių, kurie mano, kad teismai jų atžvilgiu pasielgė neteisingai. Ar tai reiškia, kad ir visuomenė turi nebetikėti teismų sprendimais ir ta proga reikalauti visuotinės amnestijos?

Jei politikai ims grįsti savo kalbas ir rinkimų kampanijas KT autoritetą ir sprendimų teisėtumą griaušančiais teiginiais, tai gali sukelti kur kas daugiau problemų nei pasi-

taikančios KT klaidos bei nuokrypiai politinės galios link. Demokratijai ir įstatymo viršenybei geriau yra klystantis ir tobulintinas KT nei „nekllystantčios“ politinės partijos, nurodinėjančios KT, kas yra teisinga ir neteisinga.

Vis dėlto EŽTT nuosprendis dar kartą verčia atkreipti dėmesį į paprastą tikrovę: KT neturėtų būti tapatinamas su Konstitucija taip, kaip Liudvikas XIV tapatinosi su Prancūzijos valstybe. KT vaidmuo Lietuvos konstitucinėje santvarkoje, vartojant biurokratinio slengo žodį, yra šiek tiek „išsibalansavęs“. Tam tikrais atžvilgiais jis tarsi taikosi būti neegzistuojančiais parlamento antraisiais rūmais. Gal verta pagalvoti apie tikrų antrųjų rūmų – „senato“ – konstitucinį įtvirtinimą? Prezidentas Valdas Adamkus yra ne kartą reiškęs šią mintį.

Kad ir kaip būtų, EŽTT sprendimu morališkai „pasikrovusi“ Pakso partija dabar atkus ir mėgins nurungti populiarumu visus savo pagrindinius varžovus – socialdemokratų, konservatorių-krikdemų ir darbiečių. Savivaldybių tarybų rinkimai parodys, ar Pakso, kaip dabar jau oficialiai pripažintos aukos, statusas smarkiai išplečia jo rinkėjų būrį. Greičiausiai TT gerbėjų šiek tiek padaugės, bet vargu ar tai bus

dramatiškas populiarumo šuolis. Šios partijos užimamos vietos dar labiau sustiprėtų tuo atveju, jei per artimiausius Seimo rinkimus jos vadovas galėtų dalyvauti kaip kandidatas į tautos atstovus.

TT varžovai nenori, kad šitai įvyktų. Norėdami juos įtikinti pasukbėti atverti Paksui kelius į Seimą, tvarkiečiai gali ryžtis eiti obuoliauti kad ir su velniu – o velnias jiems yra konservatoriai. Ar Tėvynės sąjungos vadovai aukotų savo nuostatas bei ambicijas ir kviestųsi į sąjungininkus TT, jei valdančioji dauguma pradėtų byrėti ir nykti? Ar įmanomas toks stebuklas, kai konservatoriai balsuoja už greitesnį Pakso grįžimą? Viena stebuklą jie jau parodė, tiesdami ranką darbiečiams. Kodėl nepabandžius ir su tvarkiečiais?

TT veikiausiai svarsto ne tik šį scenarijų. Tačiau šios partijos stiprybė – Paksas – yra kartu ir jos galvos skausmas, nes kitos partijos visai nenori turėti tarp savo varžovių per Seimo rinkimus politinę jėgą su stipriu vadovu. Pakso tikimybė patikti tautai yra tokia didelė, kad jis turi progą greit tapti populiariausiu po prezidentės Dalios Grybauskaitės šalies politiku. Ar Seime atsiras daug norinčių jam padėti?

Delfi.lt

Vladimiras Laučius – nuo 1989 m. gyvena Lietuvoje. 1991–1993 m. tarnavo atkurtoje Lietuvos pasienio tarnyboje. Nuo 2001 m. Lietuvos spaudos, televizijos ir radijo žurnalistas.

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

Midaus renesansas Amerikoje

Šią skiltį rašau gruodžio 31 d. popietę. Už keleto valandų televizijos ekrane kartu su milijonais žiūrėsime, kaip vidurnaktyje šviesos kamuolys nusileis nuo vieno bokšto Times Square rajone, New York mieste. Tam jau pasiruošėme: šaldytuve butelis itališko šampano, armėnų parduotuvėje pirktas kaviaras, kepalas ruginės duonos iš Lietuvos ir dar kai kas. Ar Naujuosius metus sutikčiau kokiame pokylyje ar namuose, to sutikimo dalimi visuomet yra putojantis šampanas. Niekada nepagalvojau apie midaus ragą Naujųjų metų sutiktuvėms. Kodėl ne? Tai reikės prisiminti už metų ir deramai pasiruošti.

Vakar dienos žiniasklaidoje „Associated Press“ korespondentas iš Pittsboro, NC, aprašo tolimą šampano giminaitį – midų. Nežinau, ar kas kur midaus ragą Naujųjų metų sutikime kelia, bet verta tą senovišką gėrimą prisiminti. Korespondento korespondencijoje rašoma, kad senovės vikingų gėrimas naujai atrandamas Amerikoje. Per paskutinius dešimtį metų midaus gamyklų skaičius Amerikoje patrigubėjo, ir dabar jų prisikačiuojama apie 150. Kas porą savaitių kur nors krašte pradedamas gaminti midus. Daug jo gamintojų yra jau žinomos vyno gamyklos.

Tradicinis midus gaminamas iš trijų pagrindinių produktų – medaus, vandens ir mielių. Vis dar bandoma kovoti su liaudies įsitikinimu, kad midus turi būti saldus. Skonis priklauso nuo kitų priedų: įvairių prieskonių, vaisių, uogų, riešutų ar net daržovių. Iki maždaug 1500 metų midus buvo populiariausias gėrimas. Tais laikais vynuogės ir iš jų gaminamas vynas buvo laikomas turtingųjų gėrimu. Medaus buvo apščiai ir jis biednuomenei buvo lengvai prieinamas midui gaminti. Su Amerikos atradimu ir cukrinių nendrių plantacijų plėtra midaus pareikalavimas pasaulyje palaipsniui mažėjo. Su 1750 metais midus buvo beveik užmirštas, išskyrus senas lietuvių liaudies dainas.

Tik su hipių sąjūdžiu Amerikoje midus buvo tarsi naujai atrastas. Tuo pačiu pradėjo dygti mažų bravorų pramonė, gaminanti ribotą kiekį įvairaus alaus vietinei rinkai. Bendrai paėmus, vyno ir alaus gamintojai Amerikoje savo gaminius bando taikyti vyresniesiems. Iš tikrųjų tiksliai nežinoma, kiek midaus pagaminama, nes JAV valdžia savo pranešimuose ir mokesčių apkrovime midaus gaminimą suplaka su vynu. Cituojamas Mike Faul iš San Francisco, vienas iš midaus gamintojų, korespondentui sakęs, kad jo pagaminamo midaus kiekis kasmet padidėja 30 nuošimčių. 2009 metais jis pardavė 6,000 dėžių midaus savo klientams, gyvenantiems net Japonijoje ir Airijoje. Jo teigimu, dabartiniai blogi ekonominiai laikai jam gali būti pelningiausi. „Ekonomiškai gerais ar blogais laikais žmonės geria. Tačiau blogais laikais jie geria daugiau.“

Ką apie midų sako lietuviški šaltiniai kaip bostoniškė „Lietuvių enciklopedija“ ir internetas? Ten minimas anglosaksų keliaunininkas Vulfstanas, gyvenęs IX amžiaus pabaigoje. Aprašydamas aiščių žemes jis mini, kad čia karalius ir turtingieji žmonės geria kumelės pieną, o neturtingieji ir vergai – midų. Alaus aiščiai nedarą, nes midaus ten esą iki soties. Vėliau midus buvo dažnas gėrimas ir Didžiosios Lietuvos kunigaikštijos vaišėse. Pvz., jauno Žygimanto Augusto dvare Vilniuje 1544 m. kas savaitę be 30 statinių alaus būdavo išgeriama 30 statinių midaus. Norėdami, kad midus būtų stipresnis ir jo skonis geresnis, bajorai savo dvaruose žemėn pakasdavo midaus statinaites ilgesniam laikui. Buvo išgalėjęs paprotys nuo vaiko krikštynų midaus statinaitę pakasti į žemę jo vedyboms. Lietuvos smuklėse iš seno buvo pardavinėjamas midus. Kartais ir pačios smuklės buvo vadinamos „medaunyčiomis“. Besiplečiant žemdirbystei, XVII–XVIII a. bajorų dvaruose stipriai padidėjo grūdų naudojimas alui ir degtinei gaminti. Liaudyje sumažėjo midaus vartojimas, nes valstiečiai buvo verčiami pirkti iš dvaro bravoro per metus nustatytą degtinės „gorčių“ skaičių.

Midumi gardžiavosi daugelis tautų, nors daug jų įsivaizdavo, kad midus yra tik jų tautinis gėrimas. Tačiau jo paplitimas buvo toks, kad jį galima vadinti pasauliniu gėrimu. Midus tuo pačiu buvo šventas ir kasdieninis gėrimas, kurį gėrė karaliai ir valstiečiai. Daugeliui yra žinoma „medaus mėnesio“ sąvoka. Spėjama, kad senovės Persijoje jaunavedžiai vieną mėnesį po vestuvių turėdavę kasdien išgerti midaus. „Taip jiems esą būdavo lengviau rasti bendrą kalbą ir susilaukti pageidaujamo pirmagimio sūnaus. Jei taip po 9 mėnesių ir įvykdavo, midaus gamintojas būdavo labai gerbiamas“, skaitome lietuviškame internete.

Kol nebuvo atrastas distiliacijos procesas, stipresnio kaip 10–12 laipsnių alkoholio pagaminti nepavykdavo. Tačiau Viduržemio jūros šalyse vynas buvo vertinamas labiau nei midus ar alus – šie gėrimai buvo laikomi „barbariškais“. Nuo XI amžiaus mitybos kultūroje mėsa ir vynas tapo diduomenės maistu, o duona ir alus sudarė varguomenės mitybą. Kiek neįtikėtina pastaba internete, kad gėrimas tuo metu buvo nepalyginti svarbesnis negu valgymas. „Kiekvienas svarbesnis giminės ar visuomenės įvykis buvo palydimas gėrimo ritualais. Be to, reikia prisiminti praėjusių amžių higienines sąlygas – iki XX amžiaus vidurio alkoholis buvo nepalyginamai saugesnis gėrimas nei vanduo. Dėl visų šių priežasčių alkoholio būdavo išgeriama gerokai daugiau nei dabar“, toliau porinama internete. Pavyzdžiui, 1429 m. Lucko pilyje vykusiame suvažiavime Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas nurodė kasdien

Nukelta į 9 psl.

BOSTON, MA

Dešimtoji Boston lit. m-klos „Kalėdinė eglutė”

DANA VAINAUSKIENĖ
BLM mokytoja

*Toks baltas gruodžio miestas –
Aukštos cukrinės varpinės,
Langai su sidabro paukščiais
Ir medžiai – sniego diemedžiai
ligi aukštų debesų.
Toks šventiškas miestas –
lyg netikras.*

*Toks baltas –
lyg niekada nebuvo
nei suodžių,
nei kraujo.
Lyg viskas išplauta ir pateisinta.
Lyg nieko neįrašyta.
Lyg viskas dar bus.
Dar bus.*

(J. Degutytė „Cukrinės varpinės”)

Jau 60 metų gyvuojanti Boston lituanistinė mokykla tradicinę „Kalėdinę eglutę” surengė Lietuvos piliečių klube, nes šis renginys nuolat sutraukia daug žiūrovų ir dalyvių. Ši šventė ruošiamą ne tik mokyklos bendruomenei, maloniai kviečiami visi, ypač tie, kurie turi vaikučių, laukiančių Kalėdų senelio.

Šventinę kalėdinę programą Boston lietuvių parapijos klebonas kun. S. Žukas pradėjo šiuo poetės J. Degutytės eilėraščiu „Cukrinės varpinės”. Mokyklos direktorė Rita Štuopienė pasveikino visus, atvykusius į šventę, ir kartu pasidžiaugė, jog į ją pasidžiaugti savo vaikais dažniausiai susirenka visa šeima: tėveliai, seneliai bei draugai. Šiais metais salėje matėme daug naujų veidų ir šeimų, o pažvelgus į ant scenos susirinkusių būrį naujų mokinių, teliko tik džiaugtis. Boston mokykla gyvuoja!

Lituanistinės mokyklos mokiniai šiais metais žiūrovams pristatė trumpą vaidinimą „Ronda Raudonosė”, kurį sukūrė bei vaikus vaidinimui ruošė R. Štuopienė. Gausus aktorių būrys nuotaikingai ir linksmi suvaidino tradicinę kalėdinę istoriją. Labai smagu, jog į vaidinimo ruošimą buvo įtraukta visa mokykla. Jaunesniųjų klasių mokiniai vaidino, šoko, deklamavo eilėraščius, o vyresniųjų klasių mokiniai dirbo scenos darbus, padėjo jaunesniesiems, tvarkė uždangą bei akompanavo snaigių šokiams bei užsklandoms.

Vaidinimo pabaigoje Ramutės Balandienės vadovaujamas choras atliko „Džiaugsmingų šventų Kalėdų” bei „Varpeliai”. Smagioms melodijoms galėjo pritarti ir žiūrovai.

Po smagaus ir spalvingo vaidinimo mokyklos direktorė padėkojo visiems, prisidėjusiems prie šios šventės rengimo. Atskirai buvo padėkota

Patys jauniausieji mokyklos mokinukai pabaigė deklamuoti eilėraščių. Iš k.: lopšelio mokytoja Renata Bazikienė.

už rūpestingą darbą mokyklos išdėstiusi Linui Alinskui bei mokyklos internetinės svetainės tinklo meistriui Erikui Narkevičiui.

Ypač iškiliai nuskambėjo mokyklos direktorės žodžiai, kai ji kreipėsi į visus susirinkusiuosius: „Šiandien tarp mūsų yra asmuo, kuris Bostono lietuviškam jaunimui paaugojo netoli tūkstančio šeštadienių. Tai – garbi mūsų mokyklos mokytoja Aldona Dabrilienė.” Gausiai plojant, Aldonai Dabrilienėi buvo išsakyti nuoširdžiausi padėkos žodžiai mokyklos, visų buvusių bei esančių mokinių vardu. Ilgametė Boston lituanistinės mokyklos mokytoja A. Dabrilienė kreipėsi į visus, prašydamą mylėti lietuvių kalbą ir išlaikyti lietuvišką kultūrą.

Metai bėga stebėtinai greitai. Tai jau dešimtoji „Kalėdinė eglutė”, kurią organizuoja direktorė Štuopienė

bei jos šauni, rūpestinga ir atidi pavaduotoja Audrė Eikinitė-LeBlanc. Žinoma, lengviau dirbti, kai yra geras pagalbininkų būrys. Ypač aktyviai mokyklos labai darbuojasi šių metų mokyklos Tėvų komitetas: Angelė Grigonienė-Gegan, Paulita Alinskienė, Daiva ir Romas Juozelskiai, Cecilia ir Povilas Štuopiai, Daiva ir Sigita Veršeliai. Gausiems plojimams lydint, Tėvų komiteto atstovė D. Veršelienė mokyklos vardu pasveikino visus mokyklos mokytojus bei jų pagalbininkus. Visiems nuoširdus dėkui!

Po oficialiosios dalies visi į šventę susirinkusieji galėjo vaišintis gausiomis kalėdinėmis vaišėmis, smagiai pabendrauti, o vaikučiai nekantriai laukė... ir sulaukė šaunaus Kalėdų senelio.

Gerų ir laimingų ateinančių metų, tikimės, jog Boston lituanistinė

Padėkos žodžiai ir gėlės ilgametei mokyklos mokytojai Aldonai Dabrilienėi.

mokykla gyvuos dar daug metų, o kasmetinė „Kalėdinė eglutė” sulauks vis daugiau naujų veidų ir šeimų.

Vaidintojai atlieka „Linksmų šv. Kalėdų”.

Vaidinimas prasidėjo...

Jaunieji mokytojų pagalbininkai: (iš kairės) Monika Girniūtė, Tomas Kerikas, Lukas Žibaitis, Laura Šukytė, Sofija Rasytė ir Aric LaBlanc.

D. Vainauskienės nuotraukos

WEST LAFAYETTE, INDIANA

Kūčių vakaras West Lafayette miestelyje

GYTIS KRIAUCIŪNAS

Gruodžio 24 diena. Ketvirtą valandą popiet pradėjo snigti. Snaigės buvo labai, labai didelės. Senelis grožėjosi žiemos vaizdu, o močiutė nerimavo, kad bus slidūs keliai atvykstantiems į Kūčių vakarienę. Aš repetavau muzikos kūrinį, kurį man rei-

Domas Mockus groja akordeonu.

kės šį vakarą groti. Anksčiau šią popietę, mano mama ir vienarankis (buvo susilaužęs dešinę ranką) brolis nuvažiavo į išnuomotą patalpą išdėti

Gytis Kriaučiūnas smuikuoja.

maistą ir paruošti salę. Po pusvalandžio tėtis, senelis, močiutė ir aš jau keliavome link Kūčių vakarienės vietos, bet keliai neatrodė labai saugūs.

Mums leidžiantis kalneliu, tėvas užvažiavo ant gryo ledo – pračiuožėme pro raudoną šviesą. Vis dar labai stipriai snigo, keli keliai buvo uždaryti. Truko mums dvigubai ilgiau nuvažiuoti.

Kada atvykome, padėjau iš mašinos iškrauti kėdes, dulkių siurbį ir muzikos instrumentus ir nunešti į pastatą. Čia viskas praktiškai buvo paruošta Kūčioms, apart kad trūko žmonių, bet po truputį ir jie atvyko. Net ir iš Indianapolio atvyko šeimos! Visiems susirinkus, tėvelis dr. Aldas Kriaučiūnas pasveikino visus ir sukalbėjo maldą. Tada dalijomės plotkelėmis. Mano plotkelė greitai dingo, tai reikėjo iš kitų atsilausti. Po to valgėme tradicinius Kūčių valgius. Nors man nepatinka žuvis, radau ką valgyti, nes buvo labai daug įvairių patiekalų, kuriuos visi dalyviai sunešė. Močiutei labiausia patiko penkių sluoksnių silkii patiekalas, o man – bulviniai blynai. Visi vaikai valgė labai daug šližikų, kuriuos tėvelis prieš savaitę atvežė iš Lietuvos.

Visiems pavalgus, muzikė Dalia Mockienė vedė vakaro kultūrinę programą:

- Andrius Kotlarz gitara grojo

Paulina Beleckaitė ir jos mama Adrija.

- kalėdinių giesmių aranžuotę.
- Adelė Beleckaitė (4 metų) padeklamavo „Laukiu Kalėdų”.
- Paulina Beleckaitė (smuikas) su mama Adrija (alto viola) pagrojo „Tyli naktis”.
- Domas Mockus klarnetu, o Adrija Beleckienė alto viola pagrojo

Iš kairės: Gražina Kriaučiūnienė, Irena Kriaučiūnienė, Birutė ir dr. Romas Viskantai, Lilija ir Rimas Ramanauskai, Asta Balkutė ir jos draugė iš Honduras Sarah ir dr. Romualdas Kriaučiūnas.

Andrius Eiva tarp dviejų Afganistano partizanų.

ČIKAGA PAMINĖS SAUSIO 13-OSIOS ĮVYKIŲ 20-METĮ
Dalyvaus Andrius Eiva, „žaliųjų berečių“ karininkas, Sausio 13-osios lietuvių pasipriešinimo sovietų agresijai patarėjas

Šiais metais Lietuva minės tragiškų 1991 metų sausio 13-osios nakties įvykių 20-metį. Sausio 16 d., sekmadienį, 12:30 p. p. Pasaulio lietuvių centro, Lemont, Didžiojoje salėje savo prisiminimais apie tos nakties įvykius ir jų eigą pasidalins JAV armijos specialiujų pajėgų karininkas, lietuvis Andrius Eiva iš Washington, DC.

Andrius Eiva, Amerikos lietuvis, JAV karininkas, yra buvęs Afganistano partizanų patarėjas Sovietų Sąjungos karo Afganistane metu bei Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos (Seimo) gynybos talkininkas. Anot prof. Vytauto Landsbergio, „jis aiškino taktiką, kurios laikantis Aukščiausiosios Tarybos puolėjams pavojingiausi bus ne tiesioginiai parlamento gynėjai, bet Vilniuje partizaninį karą pradėję patriotai”. Prisimindamas įvykius dar prieš sausio 13-sios naktį, Kovo 11-osios akto signataras Saulius Pečeliūnas internetiniame dienraštyje Balsas.lt, teigė, kad Eiva padėjo paversti tvirtovę ir pačią Aukščiausiąją Tarybą: patarė, kaip įrengti minų lauką, kad mūsų

žmonės neužliptų ant sprogmenų, o Aukščiausiosios Tarybos stogą prikašioti „siurprizų”, ant kurių būtų pasismeigę sovietų desantininkai.

Eiva 1972 m. baigė West Point karo akademiją. 1972–1980 metais vadovavo JAV kariuomenės specialiosios paskirties būriui („žaliosioms beretėms”). Būrio būstinė – Fort Brag (North Carolina), šūkis – „De Oppresso Liber” („Išlaisvinsime pavergtuosius”). Praėjusių metų lapkričio 23 d. Lietuvos Respublikos ambasadoje Washington, DC Eiva buvo apdovanotas LR prezidentės Dalios Grybauskaitės paskirtu Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi už nuopelnus Lietuvos krašto apsaugai. Ši apdovanojimą Eivai planuojama įteikti šių metų pradžioje Vilniuje.

Amerikos lietuvių taryba ir JAV LB Lemont apylinkė visus kviečia dalyvauti Sausio 13-sios minėjime ir susitikti su pasipriešinimo Sovietams plano kūrėju Andriumi Eiva.

Amerikos lietuvių tarybos info

„Šią naktį gimė Jėzus vaikelis” (muzika K. Vasiliauskienės, žodžiai kun. St. Ylos). Visi susirinkę giedojo kartu.

- Andrius Kriaučiūnas padeklamavo eilėraštį „Sapnas”.
- Paulina B. ir Adrija B. pagrojo „Prie prakartėlės”.
- Visi susirinkę giedojo „Bė-

kim, bėkim, piemenėliai”, Domas M. pritarė klarnetu.

- Andrius K. pagrojo savos kūrybos muziką.
- Domas M. padovanotu akordeonu pagrojo tris Kalėdines giesmes.
- Gytis Kriaučiūnas alto viola pagrojo „Concerto No. 2, 3rd Movement”, muzika F. Seitz.
- Paulina B. ir Adrija B. pagrojo „Mes girdėjom angelus”.

Baigiantis programai, visi sugiedojo „Sveikas, Jėzau, gimusis”. Vėliau sekė burtai! Vaikai ir suaugę traukė šiaudą, žiūrėdami, kokia bus gyvenimo trukmė. Kitur, paėmus saują makaronų, reikėjo spėti, ar yra porinis skaičius. Kas atspėjo, gavo saldainių. Ir vėl, suglamžius popieriaus lapą, reikėjo padėti ant lėkštės ir žiūrėti, koks gaunasi šešelis. Iš to pranašaujama, kas atsitiks ateinančiais metais.

Smagiai vakarą praleidus, vieni keliavo namo, kiti baigė indus suplauti ir sutvarkyti salę. Šeimininkės džiaugėsi, kad blogas oras nieko neatbaidė – visi 32 svečiai atvyko. Skirstydami kalbėjo, kad vėl kitais metais tokią šventę būtinai ruoš. Linksmų švenčių visiems!

A. Kriaučiūno nuotr.

Sausio 13-osios atminimui – bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“

Vilnius, sausio 10 d. (ELTA) – Sekmadienį Vilniuje vyko XX tradicinis tarp-tautinis bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“, skirtas žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti. Šia gražia tradicija pagerbiamas Loretos Asanavičiūtės, Virginijaus Druskio, Dariaus Gerbutavičiaus, Rolando Jankausko, Rimanto Juknevičiaus, Alvydo Kanapinsko, Algimanto Petro Kavoliuko, Vytauto Koncevičiaus, Vido Maciulevičiaus, Tito Masiulio, Alvydo Matulkos, Apolinaro Povilačio, Igno Šimulionio, Vytauto Vaitkaus atminimas. Bėgimo dalyviai bėgimą pradėjo nuo Antakalnio kapinių, kur prieš tai buvo padėta gėlių ant 1991 m. žuvusiųjų Laisvės gynėjų kapų, bėgimas baigėsi prie Televizijos bokšto, Sausio 13-osios gatvėje. Jau dvidešimtą kartą rengiamas pagarbos bėgimas nėra varžybos, jame nesiekama išaiškinti nugalėtojų ir prizininkų. Visiems, kurie sėkmingai įveikė 9 kilometrų nuotolį nuo Antakalnio kapinių iki Televizijos bokšto, buvo įteikti atminimo medaliai ir lankstinukai. Kiekvienais metais į šį renginį atvyksta apie 3,000 dalyvių. Bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“ pirmą kartą buvo surengtas 1992 metais ir nuo tada vyksta kasmet.

ELTA nuotr.

Dažniausiai į Lietuvą nelegaliai mėgino patekti rusai ir gruzinai

Vilnius, sausio 10 d. (BNS) – Praėjusiais metais nelegaliai patekti į Lietuvą mėgino Rusijos ir Gruzijos piliečiai. Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) pareigūnai 2010 metais sulaukė neteisėtai sieną bandžiusius pereiti 53 Rusijos, 51 Gruzijos ir 20 Baltarusijos piliečių. Taip pat Lietuvos sieną neteisėtai kirto ir VSAT pareigūnams įkliuvo 19 armėnų, 8 vietnamiečiai, 6 vokiečiai, 7 afganistaniečiai, 5 moldavai ir kitų šalių piliečiai. Tačiau valstybės sieną pernai dažniausiai pažeidė Lietuvos

piliečiai – iš 301 visų sulaikytųjų tokių buvo 115.

Daugiausiai pažeidėjų sulaikyta prie sienos su Baltarusija ir su Rusija. Užpernai Lietuvos pasieniečiai buvo sulaukę 299 sienos pažeidėjų. Iš viso pernai Lietuvos pasieniečiams įkliuvo sienos pažeidėjai iš 16 valstybių, taip pat sulaikytas vienas asmuo, kurio pilietybė nežinoma. Už neteisėtą valstybės sienos perėjimą Baudžiamajame kodekse numatyta bauda arba suėmimas, arba laisvės atėmimas iki dvejų metų.

Įkliuvo telefoniniai sukčiai

Vilnius, sausio 10 d. (ELTA) – Šiaulių policijos pareigūnai ir prokurorai po metus trukusio tyrimo teisumui perdavė telefoninių sukčių bylą – prieš teismą stos 13 asmenų, kurių du sugebėjo ištraukti į telefoninį sukčiavimą sėdėdami pataisos namuose.

Organizuotai sukčių grupė kaltinama 32 nusikalstamomis veikomis. Nustatyta, kad nuo šios grupės nukentėjo 24 asmenys, kuriems padaryta turtinė žala siekia per 48,000 litų. 2009 m. rudenį Šiaulių miesto policijos kriminalistai surengė kelias sėkmingas operacijas ir sulaukė du sukčių pasiuntinius.

Sukčių skambučio sulaukė 70-metė šiaulietė. Jai paskambino policijos pareigūnu apsimitęs nepažįstamas vyras ir pranešė apie anūko neva padarytą eismo įvykį ir jo metu sužalotą moterį. Skambinusysis patikino, kad nemalonumams išvengti ir nuostoliams atlyginti reikalingi pinigai – 3,000 litų. Šiaulietė sutiko duoti minėtą sumą, tačiau sulęgti pinigai suk-

čių taip ir nepasiekė, nes jų pasiimti atėjusio pasiuntinio jau lūkuriavo pareigūnai. Kriminalistai sulaukė ir į areštinę uždarė 21-erių metų E. G., kuris jau 10 kartų teistas už nusikaltimus, daugiausiai vagystes. Po paskutinės bausmės jis buvo paleistas iš Marijampolės pataisos namų. Laisve vaikas pasidžiaugė tik kelias dienas. Policijos pareigūnai sulaukė ir dar keturis netoli šio nusikaltimo vietos stebėtus ir bendrininkavimu įtartus Pakruojo rajono gyventojus – dvi moteris ir du vyrus. Po to kriminalistai sulaukė 5,000 litų iš kitos šiaulietės paimti atėjusį dar vieną sukčių pasiuntinį. Areštinėje atsidūrė 17 metų M. Č. Vaikinas tokiu parankiniu tapo nebe pirmą kartą. Jam ši veikla, ko gero, jau buvo tapusi pragyvenimo šaltiniu.

Pareigūnai nustatė, kad šie ir dar daug kitų sukčiavimo atvejų yra padaryti tos pačios sukčių grupės, į kurios veiklą buvo įtraukta iš viso 13 asmenų. Jų nusikalstamą veiklą dabar vertins teismas.

D. Grybauskaitė ragina lengvinti vizų režimą Baltarusijos piliečiams

Vilnius, sausio 10 d. (ELTA) – Prezidentė Dalia Grybauskaitė laišku kreipėsi į Europos Sąjungos (ES) vadovų tarybos prezidentą Herman Van Rompuy ir Europos Komisijos pirmininką Jose Manuel Barroso, ragindama ieškoti priemonių kuo greičiau palengvinti judėjimą Šengeno erdve ir supaprastinti vizų gavimo tvarką Baltarusijos žmonėms, nepriklausomai nuo galimų ES apribojimų šios šalies vadovybei.

Pasak Lietuvos vadovės, labai svarbu, kad Baltarusijos žmonės galėtų keliauti į ES ne mažiau palankiomis sąlygomis ir mokėtų ne didesnį mokestį už vizas nei kitų Rytų kaimynių piliečiai.

„2010 m. gruodį įvykę rinkimai ir po jų vykę įvykiai Baltarusijoje parodė, kad šiuo metu vienas svar-

biausių klausimų – žmogaus teisių ir demokratijos vertybių padėtis Baltarusijoje, kuri yra ESBO narė ir ES kaimynė. ES, siekdama Baltarusijos demokratėjimo, išbandė įvairias bendradarbiavimo ir poveikio priemones Baltarusijos atžvilgiu. Deja, tos priemonės, kurios skatino šios šalies piliečių atskirtį, nepasiteisino. Todėl būtina ieškoti naujų bendravimo būdų su Baltarusija“, – rašoma prezidentės laiške ES vadovams.

Pasak Lietuvos vadovės, tik palengvinę daugumos Baltarusijos piliečių judėjimą ir tuo pačiu jų ryšius su ES piliečiais, paskatinsim šalies liberalėjimą.

D. Grybauskaitės laiške siūloma apsvarstyti šias problemas artėjančiuose Užsienio reikalų tarybos ir Europos vadovų tarybos susitikimuose.

Sportas

Dviratininkei S. Krupeckaitėi įteikta „Šaulio“ skulptūra ir 50,000 litų čekis.

ELTA nuotr.

Vilnius, sausio 10 d. (ELTA) – Geriausiai 2010 metų Lietuvos sportininkei dviratininkei Simonai Krupeckaitėi Vilniuje, Lietuvos televizijos didžiojoje studijoje, surengtame tradiciniame geriausiųjų šalies sportininkų pagerbimo vakare įteiktas kasmetis Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) prizas – Stanislovo Kuzmos skulptūra „Šaulys“ ir 50,000 litų čekis.

28-erių metų dviratininkė geriausia Lietuvos sportininke išrinkta antrus metus iš eilės. S. Krupeckaitė pernai pasaulio dviračių treko čempionate Danijoje iškovojo aukso medalį keirino rungtyje, 500 m atskiro starto lenktynėse užėmė antrą vietą bei pelnė bronzos medalius asmeninėse ir komandų (su Gintare Gaivenyte) sprinto rungtyse. Europos čempionate Lenkijoje Lietuvos dviratininkė pelnė sidabro medalį keirino rungtyje ir bronzos padovanojimą 200 m sprinto rungtyje. S. Krupeckaitė praėjusių metų gegužės 29 d. Rusijos sostinėje Maskvoje per Europos taurės varžybas antrąjį etapą pagerino pasaulio 200 metrų sprinto rungties rekordą.

Geriausiai šalies sportininkei „Šauli“ įteikė Seimo pirmininkė Irena Degutienė. „Moterys Lietuvoje viską gali. Simona taps olimpine čempione“, – pažymėjo Seimo vadovė.

„Norėčiau padėkoti visai šeimai:

tėveliui – Lietuvos tautiniam olimpiniam komitetui, mamytei – Lietuvos dviračių sporto federacijai ir visai sporto visuomenei bei žmonėms, kurie visada yra šalia manęs“, – po apdovanojimo sakė geriausia šalies sportininkė.

S. Krupeckaitė, kurią treniruoja vyras Dmitrijus Leopoldas, LTOK, loterijų firmos „Olifėja“ ir dienraščio „Lietuvos rytas“ surengtuose tradiciniuose rinkimuose surinko 62,963 taškus.

Antrą vietą užėmė pasaulio čempionato bronzą iškovojošios Lietuvos krepšinio rinktinės pažiba Linas Kleiza. Trečias liko pasaulio šiuolaikinės penkiakovės čempionato bronzos medalio laimėtojas Justinas Kinderis. L. Kleizai skirtas 15,000 litų čekis, o J. Kinderiui atiteko 10,000 litų. Iš vienuolikos laureatų apdovanojimų išskilmėse dalyvavo tik penki: S. Krupeckaitė, J. Kinderis, kanojininkai Raimundas Labuckas ir Jevgenijus Šuklinas bei sunkiaatletis Auri-mas Didžbalis.

Geriausios 2010 m. komandos rinkimuose pirmąją vietą užėmė pasaulio čempionato bronzos laimėtoja Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė. Taurę Lietuvos krepšinio federacijos prezidentui Vladiui Garastui įteikė kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamkus.

Pasaulio naujienos

Tirpstantis sniegas skandina Vokietiją

Tirpstantis sniegas kelia nerimą Vokietijos žmonėms ir valdžiai.

EPA nuotr.

Berlynas, sausio 10 d. (BNS) –

Šalies upės, kuriose vanduo kyla kaip ant mielių, jau išsilieja iš krantų. Vokietijos vakaruose gyventojams kelia nerimą patvinusi Reino upė, kuri teka pro Boną ir Kelną. Patvinęs Reinas, susitikęs su patvinusiu Moseliu, grasina užlieti Koblenzo miestą.

Potvyniai jau nusinešė ir aukų. Ugniagesiai ieško vieno žmogaus, kuris dingio Turingijoje, mat jo automobilį greta upės rado tuščią. Iš Enzo upės buvo ištrauktas negyvėlis, kuris, manoma, plaukiojo kajaku, bet patvinus upei jį pasiglemžė srovė.

Specialistai tvirtina, kad tokie dideli ir ankstyvi potvyniai – gausaus sniego, iškritusio gruodžio mėnesį, padarinys. Potvynio kilimą stebintys specialistai tikina, kad savo viršūnę Reino ir Moselio upėse jis pasieks šiomis dienomis. Rytų Vokietijoje potvynio dar tik laukiama, nors Oderio ir Elbės upėse vanduo pamažu kyla jau kelias dienas.

B. Obama džiaugiasi nedarbo mažėjimu

Washington, DC, sausio 10 d. (ELTA) – Jungtinių Valstijų prezidentas Barack Obama atsargiai džiaugiasi nedarbo mažėjimu ir ragina verslininkus kurti daugiau darbo vietų.

JAV darbo departamentas pranešė, kad gruodį, palyginti su lapkričiu, nedarbas šalyje sumažėjo nuo 9,8 iki 9,4 proc. – tai didžiausias mėnesinis nuosmukis nuo 1998 m. balandžio. Gruodį buvo sukurta apie 103,000 naujų darbo vietų, nors buvo numatyta 145,000–75,000 naujų darbo vietų.

Nepaisant to, šalies Federalinio atsargų banko pirmininkas Ben Bernanke teigė, kad JAV ekonomikos pokrizinio atsigavimo tempas spartėja ir skubaus JAV valdžios įsikišimo jam paskatinti veikiausiai neprireiks. Tačiau nedarbo lygis šalyje išlieka nepriimtina aukštas ir jam sumažinti gali prireikti metų.

Mažesnis nedarbo rodiklis pastebimas ne tik todėl, kad daugiau žmonių susirado darbą, bet taip pat todėl,

kad 260,000 žmonių nustojo jo ieškoti. Jeigu žmonės nustoja ieškoti darbo, jie nebeįtraukiami į bedarbių sąrašus.

Lankydamasis energiją taupančioje gamykloje Maryland valstijoje B. Obama sakė, kad praeitą mėnesį priimti mokesčių sumažinimai ir toliau skatins darbdavius samdyti daugiau žmonių. B. Obama taip pat teigė, kad verslininkai, kurie nori investuoti į ateitį, turi sukurti daugiau darbo vietų ir taip padėti šaliai sparinti ekonomikos atsigavimą.

„Mes norime, kad augtų ir verslas, ir mūsų ekonomika, todėl norime, kad žmonės turėtų darbą“, – sakė B. Obama.

Tuo tarpu B. Bernanke teigimu, negalima pamiršti, kad JAV ekonomika 2008–2009 m. laikotarpiu prarado beveik 8,5 mln. darbo vietų. Anot jo, JAV ekonomikai „greičiausiai prireiks nemažai laiko, kad nedarbas sugrįžtų į normalesnį lygį nuo dabar siekiančio 9,4 procento“.

Sunkiai sužeista JAV Kongreso narė

Atkelta iš 1 psl.

G. Giffords vadovavo susitikimui su rinkėjais renginyje „Kongresas jūsų gatvėje“ (Congress on Your Corner). Šio įvykio nepadėjo išvengti sustiprintos saugumo priemonės, kurių buvo imtasi, kai penktadienį viename Washington pašto skyriuje užsiliepsnojo siuntos, o ketvirtadienį kaimyninėje Maryland valstijoje – du vyriausybinių pastatai.

Su G. Giffords susiję du įvykiai, atsitikę per neseniai vykusią rinkimų kampaniją: viename susitikime „kažkuriam iš klausytojų iš kelių iškrito ginklas, o per kitą įvykį buvo išdaužyti jos biuro langai“. G. Giffords 2006 m. tapo pirmąją žyde, išrinkta į Kongresą Arizona valstijoje. Jos vyras Mark Kelly yra JAV Nacionalinės aeronautikos ir kosmoso administracijos (NASA) astronautas.

Ši įstatymų leidėja yra centristinių pažiūrų ir priklauso vadinamajai demokratų „Mėlynojo šuns“ koali-

cijai (Blue Dog Coalition of Democrats), palaikančiai konservatyvią fiskalinę ir verslui palankią politiką. Ji ragino skirti daugiau karių JAV ir Meksikos sienos apsaugai, taip pat pasisakė už galimybę legalizuotis neteisėtiems imigrantams, jeigu nebūtų nustatyta, kad jie yra įvykdę sunkių nusikaltimų, taip pat jeigu jie atgaline data sumokėtų mokesčius ir išmoktų anglų kalbą.

Ultrakonservatyviojo respublikonų sparno vadovė Sarah Palin pareiškė užuojautą aukų artimiesiems. S. Palin siekė G. Gifford ir kitų demokratų pralaimėjimo rinkimuose, nes jie palaikė B. Obama pastangomis priimtą JAV sveikatos apsaugos sistemos pertvarkymo planą. G. Giffords ir kitų įstatymų leidėjų vardai buvo įtraukti į sąrašą, kuris buvo patalpintas S. Palin politinių veiksmų komiteto „SarahPAC“ rinkimų kampanijos reklamose su šūkiu „Laikas stoti į kovą“.

EUROPA

BRIUSELIS

Vokietija, Didžioji Britanija, Švedija ir Lenkija remia naujų apribojimų Baltarusijai įvedimą dėl po prezidento rinkimų kilusių opozicijos protestų malšinimo. Gruodžio 19 d. Baltarusijos pareigūnai sulaukė daugiau nei 600 žmonių, tarp jų – opozicijos vadovų, kurie taikiai reišė savo nepasitenkinimą dėl prezidento rinkimų rezultatų. JAV ir ES paragino Baltarusijos valdžią nedelsiant paleisti į laisvę opozicijos aktyvistus, kurie buvo sulaukyti protestų metu.

PARYŽIUS

Prancūzijos gynybos ministras patvirtino, kad nužudyti du prancūzai, kurie penktadienį buvo pagrobti Nigeryje. Jis patikslino, kad jie buvo nužudyti per karinę operaciją prieš pagrobėjus, kurią surengė Nigerio nacionalinės gvardijos būrys prie sienos su Maliu ir kuriai vadovavo Prancūzijos kariškiai. Per operaciją pavyko sulaukyti teroristus.

RUSIJA

MASKVA

Rusijos prezidentas Dmitrij Medvedev pažadėjo skirti 1 mln. JAV dolerių vieniems centrinėje šalies dalyje esantiems našlaičių globos namams. D. Medvedev su žmona Svetlana apsilankė šiuose vaikų globos namuose ir Kalėdų proga padovanojo naują kompiuterių klasę bei autobusą. „Valstybės užduotis yra atstoti šeimą jos neturintiems vaikams. Mes negalime visiškai jos atstoti, tačiau stengtis tai padaryti yra mūsų pareiga“, – sakė prezidentas.

AZIJA

BEIJING

JAV gynybos sekretorius Robert Gates Kinijos sostinėje susitiko su savo kolega Liang Guanglie. Pagrindinis keturias dienas truksiančios jo viešnagės Kinijoje tikslas yra atnau-

jinti karinį dialogą, kurį Bejing prieš metus nutraukė dėl JAV ginklų tiekimo Taivanui. Kitos pokalbių temos bus krizė su Šiaurės Korėja ir branduolinis ginčas su Iranu. R. Gates tai pat nori aptarti galimybes pagerinti bendradarbiavimą su Kinijos armija vykdant humanitarines misijas ir kovojant su piratais.

ARTIMIEJI RYTAI

TEHERANAS

Mažiausiai 70 žmonių žuvo ir 35 buvo sužeisti, kai Irano „Boeing 727“ keleivinis lėktuvas sekmadienį sudužo Irano šiaurės vakaruose. Pranešama, kad dėl nelaimės kaltas prastas oras. Lėktuvu skrido 106 žmonės: 12 įgulos narių ir 94 keleiviai. Tarp jų buvo ir vaikų. Lėktuvas skrido iš Teherano, atsitrenkęs į žemę jis suskilo į gabalus, bet nesprogo. Šioje Irano dalyje sninga, miesto apylinkėse šiuo metu yra apie 70 cm storio sniego.

BAGDADAS

Irakas iki 2013 m. pirsks JAV ginklų už 13 milijardų dolerių, vėliau jiems įsigyti vėl išleis tokią pat sumą. Bagdadas jau sudarė su Washington daugiau kaip 13 mlrd. dol. vertės sutartį. Už šiuos pinigus iki 2013 m. bus įsigyta lėktuvų ir sraigtasparnių, tankų ir šarvuotųjų, karinių laivų ir raketų. Vėliau Irakas turės išleisti tokią pat sumą papildomai ginkluotei pirkti.

JAV

WASHINGTON, DC

Teismo dokumentai atskleidė, kad Jungtinių Valstijų valdininkai pateikė socialiniam tinklalapiui „Twitter“ prašymą gauti informaciją apie „WikiLeaks“ aktyvistus. JAV Virginia valstijos teismas patvirtino, kad norėta gauti informaciją apie vartotojų vardus, adresus, prisijungimo duomenis, telefono numerius ir mokėjimų detales. Tarp nurodytų „WikiLeaks“ aktyvistų yra tinklalapio įkūrėjas Julian Assange ir Islandijos parlamento narė. JAV svarsto galimus kaltinimus J. Assange už 250,000 įslaptintų dokumentų paviešinimą. Pranešama, kad JAV teisingumo departamentas gali siekti apkaltinti jį, esą jis su JAV armijos žvalgybos specialistu Bradley Manning pavogė įslaptintus dokumentus.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
 Krovinių gabenimas laivu | visas pasaulio šalis.

Air Freight
 Krovinių gabenimas lėktuvu | visas pasaulio šalis.

Auto Export
 Automobilių pirkimas bei siuntimas | visas pasaulio šalis.

Small Packages
 Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas | namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking
 Krovinių parvežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS KRISTAUS KRIKŠTAS

KRISTAUS KRIKŠTAS –DIEVO DVASIOS IŠSILIEJIMAS

KUN. VYTENIS VAŠKELIS

Kristaus apsireiškimas prie Jordano upės – tai Jo pasiuntinybės tarnauti ir Gerosios Žinios skelbimo pradžia, idant pirmiausia išrinktos tautos žmonės suprastų, jog Jis yra Mesijas – nekalčiausias Dievo Avinėlis, kurio svarbiausia misija, susitapatinant su nuodėminga žmonija, ją pakrikštyti ant kryžiaus mirties krikštu (Lk 12, 50) ir savo prisikėlimo iš numirusių galybe visiems atidaryti amžino nemirtingumo duris. Todėl Kristaus krikštijimasis Jordane buvo provaizdis būsimo Jo krikšto kančioje ir mirtyje (Mk 10, 38).

Išbridusiam iš vandens Jėzui atsivėrė Dangaus skliautai, „ir Jis pamatė Dievo Dvasią, sklendžiančią žemyn it balandį ir nusileidžiančią ant Jo“ (Mt 3, 16). Šventoji Dvasia pripildė visą Jo esybę, o Dievo Tėvo žodžiai, sklindantys iš amžinybės ir patvirtinantys dievišką gėrėjimąsi savo Sūnumi, Jam suteikė galimybę trumpai akimirkai pasijusti lyg būtų Namie – Švč. Trejybės meilės ir džiaugsmo majestote.

Šias mintis norėčiau pagrįsti šiuolaikinio Bažnyčios mokymo apie Sutvirtinimo sakramentą katechezės žodžiais: „Sutvirtinimas kiekvienam tikinčiajam yra tai, kas visai Bažnyčiai buvo Sekminės, ir tai, kas Jėzui buvo Dvasios nusileidimas išlipus iš Jordano. Jis sustiprina per Krikštą suteiktą narystę Kristaus ir Bažnyčios kūne bei paskyrimą vykdyti pranašo, karaliaus ir kunigo misiją. Per teikia Dvasios dovanų gausą, 'septynias dovanas', drauge leidžiančias pasiekti meilės tobulumą. Tad Krikštas yra gimimo, o Sutvirtinimas – augimo sakramentas. Sykiu jis yra ir liudijimo sakramentas, nes liudijimas yra glaudžiai susijęs su krikščioniško gyvenimo brandumu.“

Pasak šv. Augustino, „Kristus buvo pateptas Šventąja Dvasia tą pačią akimirką, kai Dievo Žodis tapo kūnu“. Tačiau tik dėl to, kad Dievo Dvasia prie Jordano išsiliejo ant Jėzaus ir Jis tapo Jos kupinas (Lk 4, 1), Jame visu grožiu ir taip pilnatviškai pradėjo skleisti Dvasios patepimas, kad netrukus Jis Nazareto sinagogoje galėjo liudyti: „Viešpaties Dvasia ant manęs, nes Jis patepė mane, kad neščiau Gerąją Naująją vargdieniams“ (Lk 4, 18). Kai Šventoji Dvasia nužengė ant Jėzaus, prasidėjo Jo viešoji veikla (Lk 3, 23).

Kūdikystėje ar vaikystėje buvo daugelis pakrikštyti ir priėmė kitus sakramentus. Tačiau dėl sekuliaraus racionalizmo, vartotojiškos ir perdėm pluralistinės visuomenės įtakų daugelis iš pakrikštytųjų yra dvasia nutolę nuo savo būties šaknų – Dievo. Jiems sugrįžti pas savo Viešpatį pagelbsti Globėjas Paraklitas. Dažnai Jis įkvepia supratingus tikinčiuosius kantriai ir su pasitikėjimu melstis už tuos namiškius, kuriems reikia atsiversti. Ilgainiui kai kurie iš jų ištis vidumi keičiasi ir gailisi (nes po atsivertimo nušvinta vidinės akys)

dėl prabėgusių metų, kuriuose taip stigo Viešpaties vedimo ir Jo artumo.

Tačiau ne tik pasauliečiams, bet ir dvasininkams reikia asmeninio ir nuolatinio Šventojoje Dvasioje atsinaujinimo. Anot tėvo Raniero Cantalamessa, „klaida pasikliauti vien tik sakramentiniu patepimu, kartą ir neatšaukiamai gautu per šventimus ir leidžiančiu atlikti kai kuriuos šventuosius veiksmus – valdyti, skelbti ir mokyti...“ Neseniai „Gyvųjų akmenėlių“ pastangomis išleistoje Cantalamessa knygoje „Dvasios giesmė“ pateikiama vieno anglikonų vyskupo Šventosios Dvasios išsiliejimo asmeninė patirtis.

„Po pietų vėl buvau koplyčioje ir vėl Viešpats mane patepė labai giliai ir meilingai. Su neįtikėtinu džiaugsmu vis kartojau: 'Esu Tavo vaikas, esu Tavo vaikas!' Dievas ne tik priėmė mane kaip žmogų, bet ir iš naujo sukūrė mane kaip savo vaiką. Galiausiai nebeturėjau žodžių. Paskutinis žodis, kurį pajėgiau ištarti, buvo 'Dieve', ir jį kartojau ilgai, su pertaukais. (...) Visa tai pirmiausia suteikė naują atsidavimą Viešpačiui, dieviškos sūnystės jausmą, šlovinimą, Dvasios vaisius, kuriuos gavau pirmiau, negu pradėjau ieškoti, ir nuostabų pergalės pajutimą. Viešpats pašalino iš mano gyvenimo nuodėmes, su kuriomis kovojau ilgus metus.“

Vėliau šis vyskupas rašė, kad jo gautasis Dievo Dvasios patepimas turėjo poveikį jo vyskupijai. Jo vadovaujamuose pastoraciniuose susirinkimuose buvo pradėta diskutuoti apie tikrąją Bažnyčios dvasinę misiją bei evangelizaciją, ir buvo sutarta, kad vyskupija būtinai turi atsinaujinti Šventojoje Dvasioje.

Kristaus Krikšto šventė mums primena, kad mes, tikintieji, per Krikšto ir Sutvirtinimo sakramentų priėmimą buvome patepti Viešpaties Dvasia. Bet labai svarbu savęs klausiti: „Koks dabar mano asmeninis santykis su gyvuoju Dievu? Ar dar manyje yra kliūčių, kurios trukdo veikti Dvasios malonėms? Ar aš noriu klusniai atsiduoti Viešpačiui? Ar meldžiuosi, kad mane visur lydėtų tikėjimo, vilties ir meilės Dvasia, kaip tai darė pats Jėzus (Lk, 3, 21)?“

Yra tekę asmeniškai ne kartą melstis už žmones. Kai kurie po išlaisvinimo, užtarimo ir Šventosios Dvasios pripildymo maldų dėl vidinių permainų nebesulaikydavo džiaugsmingų padėkos Dievui žodžių, o jų spindinčios akys liudijo, kad juos Viešpats palaimino labiau nei jie tikėjosi...

Viešpatie Tėve, po Jėzaus Krikšto Tu iš Dangaus prabilai apie mums iki galo nesuvokiamą ir žodžiais nenusakomą meilę savo Sūnui. Vesk mus, savo vaikus, paskui Kristų, kad ir mes turėtume laimę tiesiogiai išgirsti iš Tavo lūpų, jog taip pat esame brangūs Tavo sūnūs ir dukros.

Bernardinai.lt

Husarų šarvų kopija – šalmas – šyšakas. Buzdyganas.

Biržų muziejuje – XVII a. husarų ginklai ir šarvai

ANTANAS SEIBUTIS

Specialiai „Draugui“ iš Biržų

Biržų krašto muziejaus „Sėla“ rūsio paroda papildyta XVII–XVIII a. Abiejų Tautų Respublikos garsiųjų husarų ginklų kopijomis – duriamuoju kalaviju (konsežu), ietigaliu, karddu, husarų šarvų kopijomis – šalmu – šyšaku, šarvų antkakle, antpečiais, dilbių apsaugomis, krūtinšarviu ir nugaros šarvu.

Ypatingą vietą užima buzdyganas – seniausias etmono valdžios ženklas, naudotas jau XVI a. I pusėje iki XVII a. vidurio. Jis simbolizavo žemesnių karo vadų valdžią.

O kaip tokios istoriškai vertingos ir gana nepigios šarvų ir ginklų kopijos atsirado muziejuje? Ruošiantis Lietuvos paminėjimo tūkstantmečiui, Lietuvos Karo muziejaus ir Krašto apsaugos ministerijos specialistams kilo mintis atgaivinti šlovingiausių Lietuvos karių Garbės sargybą. Pirmiausia buvo pagaminti XIV amžiaus kunigaikščio Kęstučio laikų kareivių šarvai, skydai ir ginkluotė.

Antras etapas – sukurti dešimt legendinių XVII a. Lietuvos sparnuotųjų husarų. Apie jų šarvus, ginklus, vėliavas bei drabužius buvo surinkta išsami istorinė medžiaga, jie turėjo būti pagaminti 2009 metų liepos 6 dienos šventei, tačiau ekonominė krizė privertė atsisakyti šio su-

manymo. Biržų muziejininkai iš projekto vadovo majoro Nerijaus Stankevičiaus perėmė tiek patį projekto sumanymą, būtiną istorinę medžiagą, eskizus.

Gavus finansavimą iš programos „Tradicionis amatų tinklas kaip priemonė gerinti Lietuvos ir Latvijos pasienio patrauklumą“, bendrai finansuojamą iš Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos 2007–2013 m., planai buvo pradėti vykdyti. Šarvus ir ginklus kalė klubo „Antikos karys“ vadovas Jurijus Bykovas su pagalbiniu Igoriu Ščaveliovu. Meistrai važiavo į Biržus, studijavo fonduose ir parodose saugomus to laikotarpio ginklus, šarvus, ypač daug suteikė žinių muziejuje esantis unikalus 1645 metų Juzefo Naronovičiaus-Naronskio Biržų kunigaikštystės žemėlapis, kuriame nupiešti net du kunigaikščių Radvilų husarai.

Iš viso meistrams teko pagaminti 12 šarvuotės detalių bei ginklų: du lenktus metro ilgio kardus, duriamąjį pusantro metro ilgi kalaviją, du šalmus, krūtinės ir nugaros šarvus, šarvinę apykaklę, du antpečius, abiejų rankų dilbių šarvus. Kad rinkinys būtų pilnas, dar laukiama kailio apsiausto, kovinės kuokos – plunksnuočio ir būtino husarų atributo – ilgus tuščiaavidurės ieties.

Husarų šarvų kopijos – šarvų antkaklė, antpečiai, dilbių apsaugos, krūtinšarvis.

**Apsilankykite internetinėje svetainėje
www.draugas.org**

„Ambersail” dienoraštis

Nr. 61

Tiesa, buriuotojai tik rankas trynė – kas gi norėtų praleisti progą skrosti bangas ar tiesiog gauti šaltą dušą čia pat ant denio.

Sekmadienį vėjas šiek tiek apri-
mo, ir aštuntoji „Ambersail” įgula
šventė šv. Velykas. Išradingasis ko-
mandos narys Darius net išigudrino
svogūnų lukštais nudažyti margučius
„Ambersail” denio spalva. Jachta vis
artėjo prie tokių oro sąlygų, kokios
yra Lietuvoje. Oras pastebimai vėso,
o naktys ir visai atšaldavo iki vos ke-
lių laipsnių aukščiau nulio. Nerimo ir
vėjai. Paskutinę plaukimo dieną ne-
patyręs žmogelis būtų pasakęs, kad
Atlanto šiaurinėje dalyje siaučia visai
nemaža audra, tačiau buriuotojai pa-
žiūrėdavo į prietaisus ir sakydavo:
„Baik, čia juk tik trisdešimties maz-
gų vėjas.” Šiaip ar taip, nėra labai
lengva išsėdėti keturias valandas ant
denio pučiant tokiam vėjui, o dar ir
lietui ištisai pliaupiant. Ir ne tik išsė-
dėti, bet dar ir dirbti ant denio: vy-
nioti bures, keisti jų padėtį ir pana-
šiai.

Kai tamsiame trečiadienio nak-
ties horizonte vis dažniau ėmė rody-
tis laivų žiburėliai, pradėjo rastis spe-
cialios šviesos, žyminčios farvaterį
(kelį į uostą), buriuotojai ėmė laukti
žemės ir naujų susitikimų su gau-
siausia lietuvių diaspora pasaulyje –
New York Lietuvių Bendruomene.
New York „Ambersail” prabus iki sa-
vaitgalio, o tada trauks tolyn į šiaurę,
į Boston ir Kanados miestą Halifax.
Iš ten buriuotojų, tiesa, jau devinto-
sios įgulos, lauks trijų savačių ke-
lionę per Atlantą atgal į Europą...

Dalius Norkūnas
VIII etapo įgulos narys

2009-04-17
Lietuvos trispalvė New York
širdyje

Balandžio 15 d. rytą 6 val. Ame-
rikos laiku jachta „Ambersail”, vado-
vaujama kapitono Lino Tamkvaičio,
atidavusi pagarbą Laisvės statulai,
įplaukė New York North Cove mari-
noje, esančioje šalia Bartery Park Ci-
ty, Manhattan. New York yra išsidės-
tęs keliose salose. Viena iš jų ir yra
Manhattan. Miesto gyventojai sako,
kad tai ir yra jų miesto centras, vieta,
kuri garsi ne mažiau už JAV sostinę.
Iš vienos pusės Manhattan juosia
Hudson upė, o iš kitos pusės – East
upė.

Minėta marina vietinių gyvento-
jų dar yra vadinama Monaco on the
Hudson (Monakas prie Hudsono).
Kad suprastume, kur šiuo metu ple-
vėsuoja Lietuvos trispalvė, kad per-
teiktume tą jausmą, kuris apima, rei-
kia ilgesnės įžangos.

Marina North Cove priklaus-
o Dennis Conner, profesionaliam bu-
riuotojui, daugkartiniam regatos
„America’s Cup” dalyviui ir laimėto-
jui. Šioje marinoje gali būti ne dau-
giau kaip 12 didelių (mega) jachtų.
Didžiausias laivas, kurį gali priimti
marina, gali būti iki 180 pėdų. Di-
delėmis jachtomis yra laikomos visos,
kurios viršija 70 pėdų. Tai tik statisti-
ka ir, atro-dytų, niekuo ypatinga. Ma-
ža marina didelėms jachtoms, o kas
dar?

Tai marina, kurioje su laivu gali
priplaukti tik pasaulio turtingiausieji

ir galingiausieji, nes už ją geresnės
tiesiog nėra. Tai marina, kuri yra Pa-
saulio finansų centro puošmena. Ša-
lia matosi kranai, kurie atstatinėja
Pasaulio prekybos centrą. Šalia ir
Amerikos vertybinių popierių birža,
didžiausieji JAV dangoraižiai, Wall
Street.

Esant ant „Ambersail” denio,
apima keistas jausmas. Mūsų tris-
palvė New York širdyje, nors nesitai-
kome į pasaulio turtingųjų šalių są-
rašą, nors mūsų laivo ir įgulos misija
yra visiškai nesusijusi su pramogo-
mis. Manau, kad šioje marinoje mūsų
laivas kiekvienam amerikiečiui kelia
nuostabą, kiekvienas stabteli ir ne-
supranta, kodėl asketiškas, sportinių
formų, 60 pėdų ir net didelių jachtų
grupei nepriklausantis laivas turi
teisę čia stovėti. Ir mažai kas iš ame-
rikiečių per keletą minučių gali su-
prasti tų dvylikos įgulos narių siekį
pasakyti sau ir pasauliui: esam maža
valstybė, bet mums jau 1000 metų,
nepamirškime savo šaknų. Mažai kas
gali suprasti, kam čia to reikia? Toks
klausias gali kilti ne vienam ir Lie-
tuvoje gyvenančiam lietuviui.

Pabandyti atsakyti. Šiandien
ryte, kylant saulei, 40 kvadratinų
metrų (beveik dviejų kambarių buto
dydžio) Lietuvos trispalvė, ant 26
metrų aukščio laivo stiebo kartu su
JAV vėliava išdidžiai sveikino visus, į
savo darbus, kurie priklauso didžiau-
sioms ir stipriausioms pasaulio ben-
drovėms, skubančius. Tai pamačius
suvirpa širdis, trispalvės reikšmė
padidėja iki neišmatuojamo pasidi-
džiavimo savo šalimi.

„Tūkstantmečio odisėja” išdrįso
pradėti tai, kas nėra lengvai pasiekia-
ma, kas iš pirmo žvilgsnio, atrodo,
yra skirta tik mažai grupei žmonių,
kas dega meile savo šaliai, kas Mai-
ronio eiles skaito ne žodžiais, bet šir-
dimi. Pamačius New York širdyje ple-
vėsuojančią trispalvę, net ir mažiau-
sios abejonės išsisklaido. Trispalvė
čia plevėsuoja tik todėl, kad projekto
organizatoriai tiki tuo, ką daro, kad
nebijo drąsų svajonių, todėl, kad no-
ras dalinti gėrį po pasaulį išsibars-
čiusiems lietuviams yra daug kartų
didesnis, nei bet kokia kliūtis. Tai ga-
li būti prilyginta diplomatinei misijai.
Čia viskas tikra, todėl ir norinčiųjų
padėti, prisidėti daug daugiau, nei ga-
lima tikėtis.

Jausmui nusakyti tinkamiausias
žodis – pagarba.

Gerbiamas ambasadorius Jonas
Paslauskas, einantis Lietuvos Res-
publikos generalinio Konsulo parei-
gas New York, buriuotojų priėmimo
konsulate metu pasakė, kad „Tūs-
tantmečio odisėja” labai reikalinga
Lietuvai, kad šis žygis gali būti pava-
dintas atvirąja diplomatija.

Kai keitiesi geromis emocijomis
su kitais, kai matai tikinčius tuo, ką
daro buriuotojai, kai jauti, kad širdis
virpa, matant trispalvę kiekvienam,
turinčiam ryšį su Lietuva, apima
džiaugsmas, kurį sunku išreikšti žo-
džiais. O gal net nereikia tų žodžių,
jei tapai geresnis, jei užsidegei pada-
ryti dar ne vieną gerą darbą, kad Ta-
vo šalis, o kitaip sakant, Tavo vaikai,
artimieji, gyventų geriau, kad jaus-
tųsi kaip lygūs su lygiais net didžiau-
siose valstybėse, kurios visada verti-
na drąsą ir kilnius siekius.

Bus daugiau

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. CollegeDrive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Midaus renesansas Amerikoje

Atkelta iš 3 psl. patiekti svečiams
po 700 statinių midaus ir kitų gėri-
mų. Vytauto ir Jogailos laikų pietų
porciją, užrašytą 1412 m., sudarė 1,8
kg duonos, 1,7 kg įvairios mėsos, 28 g
lašinių, 25 g sviesto, 1 naminis
paukštis, 3 kiaušiniai, 1,3 l alaus. Iš
viso beveik 5 kg maisto. Tuo pačiu
pastebima, kad patys didikai viso
maisto nesuvalgydavo – likučiai buvo

išdalijami vargšams.

Naujųjų metų rezoliucija – 2012
metus sutikti draugų būryje su lietu-
viško midaus ragu!

Romualdas Kriaučiūnas – kli-
nikinis psichologas, 2005 m. gavęs
JAV LB Kultūros tarybos Žurnalistikos
premiją už ilgalaikį darbą žiniask-
laidoje.

MARGUMYNAI

Mokslininkai mokosi kepti duoną be gliuteino

Mokslininkai mokosi kepti aukš-
tos kokybės duoną be gliuteino, rašo-
ma JAV Žemės ūkio departamento
svetainėje. Atradimas yra svarbus,
nes milijonai žmonių negali virškinti
gliuteino baltymo, kurio yra kvieti-
niuose, miežiniuose ir ruginiuose
miltuose.

Pasak svetainės Manoukis.lt,
specialistai jau yra bandę kepti duoną
iš kitokių grūdų – kukurūzų, sorų ir
ryžių, tačiau kepalai neišlaikydavo
formos ir išeidavo prastesnės koky-
bės, palyginti su kvietinių miltų duona.

Chemikai Scott Bean ir Tilman
Schober atrado, kad, pašalinus tam

tikrą kiekį riebalų iš kukurūzų balty-
mo zeino, tešla išeina daug panašesnė
į kvietinių miltų, o kepalai nesu-
plokštėja. Taip atsitinka todėl, kad
zeino baltymai tampa lipnesni ir elas-
tingesni. Ilgainiui mokslininkai tikisi
iš grūdų be gliuteino išmokti paga-
minti tešlą, savo savybėmis niekuo
nenusileidžiančią įprastinei.

Mokslininkų tyrimas gali pagel-
bėti milijonams žmonių, kurių imu-
ninė sistema gliuteiną klaidingai pa-
laiko grėsme organizmui ir sukelia
viduriavimą. Duona iš kukurūzų, ryžių
ir sorų papildytų tokių žmonių dieta.

ELTA

Nustatyta, kuri smegenų dalis lemia socializaciją

Mokslininkai nustatė, kuri sme-
genų dalis lemia, kad žmogus turi
platų draugų ratą. Jie įsitikinę, kad
už tai atsakingas migdolas. Tai sme-
genų limbinėje sistemoje esantis mig-
dolo vaisiaus formos darinys, nule-
miantis, koks socialus yra žmogus,
rašo „Telegraph.co.uk”.

Žinovai jau anksčiau nustatė,
kad primatai – beždžionės ir šimpan-
zės, kurių migdolas didesnis, sudaro
didesnes ir sudėtingesnes socialines
grupes. Tas pats taikytina ir žmonės,
teigia tyrimą atlikę JAV Massachu-
setts ligoninės psichologai. Moks-
lininkai 58 savanorių pateikė stan-
dartinės anketas, siekdami nustatyti

jų socialinių tinklų dydį ir sudėtin-
gumą. Apklausų metu nustatyta,
kiek reguliarių socialinių kontaktų
kiekvienas tyrimo dalyvis palaiko,
kelioms skirtingoms grupėms šie
kontaktai priklauso. 19–83 metų tyri-
mo dalyviams taip pat atliktos sme-
genų magnetinio rezonanso tomogra-
fijos ir taip gauta informacijos apie jų
smegenų struktūrą bei migdolo dydį.

Tyrėjai teigia, kad ši smegenų
sritis vystėsi iš dalies dėl to, kad pa-
dėtų žmogui dorotis su vis sudėtin-
gesniu socialiniu gyvenimu. Ji taip
pat dažnai siejama su emocijomis,
ypač baime.

Lrt.lt

IV tarptautinės mados fotografijos parodos „Madamorfozės 2010” nugalėtojai

Nugalėtoja tarp mėgėjų – Marija Kablytė.

Ketvirtadienį, sausio 6 d., Grožio terapijos ir chirurgijos klinikoje buvo atidaryta IV tarptautinė mados fotografijos paroda-konkursas „Madamorfozės 2010”. Šio jau tradiciniu tapusio renginio sumanytojas ir organizatorius – gyvenimo būdo ir mados žurnalas „Ieva”.

Parodos atidarymo metu, į kuri susirinko ypač gausus būrys mados fotografijos meno gerbėjų, Lietuvos žiniasklaidos atstovų, visuomenės veikėjų bei garsių mados kūrėjų, mados fotografų, kurie pirmieji išvydo įdomiausias, iš 400 konkurso atrankai pateiktų darbų, fotografijas. Jų autoriai – Lietuvos profesionalūs mados fotografai ir kūrybingiausi fotografai mėgėjai, taip pat profesionalūs mados fotografai iš užsienio.

Autoritetingi komisijos nariai – mados dizainerė Sandra Straukaitė, žurnalo „Ieva” redaktorė Aurika Merkienė, dailininkas ir dizaineris Vitalis Čepkauskas, fotografas Tomas Kauneckas, mados dizaineris Giedrius Paulauskas, plastinės chirurgijos specialistas dr. Darius Radzevičius, Fotomenininkų sąjungos pirmininkas fotografas Jonas Staselis ir praėjusių metų parodos-konkurso mados fotografo-profesionalo nominantas – fotografas Tomas Vyšniauskas – po karštų diskusijų išrinko nugalėtojus – po vieną įdomiausios fotografijos autorių iš

lietuvių darbų mados fotografo mėgėjo ir profesionalo apibrėžimuose.

Tarp fotografų-profesionalų laimėtoja tapo fotografė Milda Vasičiauskaitė. Mados fotografo-mėgėjo klasės nugalėtoja – Marija Kablytė. Apdovanojimą – „Garbės diplomą” – komisija įteikė fotografei-mėgėjai Živilei Geina, kurios darbas sukėlė daugiausiai diskusijų. Atskira komisijos padėka atiteko užsieniečiui fotografui Nicoles Guerin (Prancūzija).

Dar vienas paskyrimas – „Žiūrovų simpatijos” – bus paskelbtas parodos rodymo eigoje, suskaičiavus lankytojų balsus. Nugalėtojams malonias staigmenas įsteigė Grožio terapijos ir chirurgijos klinika, žurnalo „Ieva” redakcija bei Druskininkų sanatorija „Draugystė”. Tris konkurso parodos dalyvius ypatingai nustebino renginyje apsilankiusi prof. Kazimiera Prunskienė, kuri fotografas R. Kijakauskienę, O. Točicką ir A. Baką pakvietė į pavasarį vykiantį plenerą.

Tarptautinė mados fotografijos paroda-konkursas „Madamorfozės” – vienintelis tokio pobūdžio renginys Lietuvoje. Vilniuje Grožio terapijos ir chirurgijos klinikoje (Č. Sugiharos g. 3) parodą apžiūrėti galima iki vasario pabaigos, vėliau ja pasigrožėti galės kitų šalies miestų gyventojai.

lrytas.lt

Žiema.

Loretos Timukienės nuotr.

K. Barėno literatūros premija – jaunai autorei I. Toleikytei

Išeivijos rašytojo Kazimiero Barėno literatūros premija šiemet paskirta jaunai prozininkei, poetei Ievai Toleikytei. Premija laureatei bus įteikta sausio 12 dieną Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešojoje bibliotekoje.

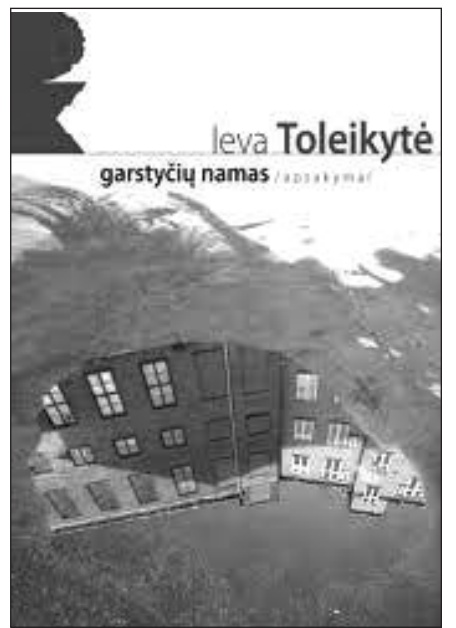
Premiją 2007-aisiais įsteigė pati biblioteka. Ji teikiama kasmet už per paskutinius dvejus metus parašytą geriausią jauno autoriaus prozos knygą.

Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto skandinavų filologijos studentė I. Toleikytė 2009 metais debiutavo apsakymų rinkiniu „Garstyčių namas”, su kuriuo tapo viena iš Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos Pirmosios prozos knygos konkurso nugalėtojų. Knyga pateko į Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto išrinktą kūrybiškiausių 2009 metų knygų dvyliktuką.

„Garstyčių name” – jaunystės bandymai susivokti, balansavimas tarp sapno ir realybės, tarp paslapties ir grėsmės. Jaunuolius traukia pulsuojantis vitališkumis vandens ir saulės energijomis, mistiniu ūku pridengtas pasaulis, kurį reikia prisijaukinti, rašoma knygos anotacijoje.

Šiais metais kandidatė premijai gauti taip pat buvo poetė, publicistė Giedrė Kazlauskaitė už knygą „Postilės” (2009), tačiau literatūrinės premijos nariai – literatūrologė prof. Viktorija Daujotytė-Pakerienė, Birutė Jonuškaitė, Liuda Jonušienė, Julius Dautartas ir komisijos pirmininkė G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos direktorė Rima Maselytė savo balsus skyrė I. Toleikytei.

Tai jau trečiasis išeivių kraštiečių Marijos ir Kazimiero Barėnų bei Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos įsteigtos premijos laureatas. Pirmosios 2008-ųjų metų premijos

laureate tapo prozininkė ir dramaturgė Laura Sintija Černiauskaitė už romaną „Benedikto slenkščiai”, 2009-ųjų laureatas – prozininkas Andrius Jakučiūnas už romaną „Tėvynė”.

Panevėžio rajone Stanionių kaime gimęs rašytojas Kazimieras Barėnas (1907–2006) išeivijoje rūpinosi lietuviška spauda, dalyvavo visuomeninėje ir kultūrinėje Didžiosios Britanijos lietuvių veikloje. Nuo 1957 iki 1973 metų jis dirbo laikraščio „Europos lietuvis” redaktoriumi, vadovavo „Nidos” knygų klubo leidyklai, parinko spaudai ir redagavo apie 80 knygų, taip pat redagavo ir išleido dešimt literatūros almanacho „Pradalge” tomų. K. Barėnas – penkių novelių knygų ir keturių romanų autorius.

G. Petkevičaitės-Bitės bibliotekoje saugomas K. Barėno archyvas – asmeninė biblioteka, spaudiniai ir dokumentai, tarp jų itin vertinga rankraščių kolekcija.

ELTA

Ieva Toleikytė.

Zenekos nuotr.

BALSSI jau kviečia į vasaros kursus

Baltijos studijų vasaros institutas (The Baltic Studies Summer Institute (BALSSI)) **2011 m. birželio 13–rugpjūčio 5 d.** kviečia lankyti intensyvius lietuvių, latvių ir estų kalbų kursus. Jau trečius metus iš eilės BALSSI globos University of Wisconsin-Madison Rusijos, Rytų Europos ir Centrinės Azijos centras (The Center for Russia, East Europe and Central Asia (CREECA)).

2011 metų programoje siūlomi pirmųjų ir antrųjų metų lietuvių, latvių ir estų kalbų lygiai, taip pat bus galima klausyti paskaitų anglų kalba apie Baltijos šalių istoriją, kultūrą, bus rengiami kultūriniai renginiai, susiję su Baltijos šalimis. Daugiau informacijos apie stipendijas, taip pat paraiškų formas galite rasti BALSSI internetiniame puslapyje: <http://www.creeca.wisc.edu/balssi/>

Prašymus stipendijai gauti reikia pateikti iki 2011 m. vasario 15 d., **registracijos į kursus pabaiga – 2011 m. balandžio 11 d.** Dėl išsamesnės informacijos apsilankykite BALSSI tinklalapyje: <http://creeca.wisc.edu/balssi/> arba kreipkitės į BALSSI programos koordinatore Nancy Heingartner el. paštu: balssi@creeca.wisc.edu arba tel.: 1-608-262-3379.

Mirties miestai: paslaptingos katakombos

Nors apžėlusios kapinės yra paslaptingos vietos su apleistomis koplytėlėmis ir išvirtusiais antkapiais, tapusiais idealia užuovėja augalams bei gyvūnams, katakombos siejasi su kur kas didesnę nerimą keliančia aplinka. Visame pasaulyje koplyčios ir bažnyčios už akmeninių durų slepia tamsias požemių paslaptis – nuo šeimyninių kapų iki kaulais nuklotų mirties miestų. Nepaisant to, katakombos tapo išeitimi dėl persipildžiusių kapinių. Daugeliu atveju kūnai būdavo trumpam palaidojami, prieš juos perkeliant į katakombą, kur jie būdavo patalpinti su kitais palaikais pagal tam tikrą nusiųstą būdą, leidžiantį žmonių skeletus laidoti į tą patį kapą. Katakombas jau prieš 3000 metų naudojo Zaratustros pasekėjai Persijoje, šį paprotį buvo perėmę ir Romos katalikų, Rytų ortodoksų bei žydų tikėjimai, tiesa, dažnai daug subtilesniu pavidalu, kuris atnešė visiškai naują supratimą apie kaulų sandarą.

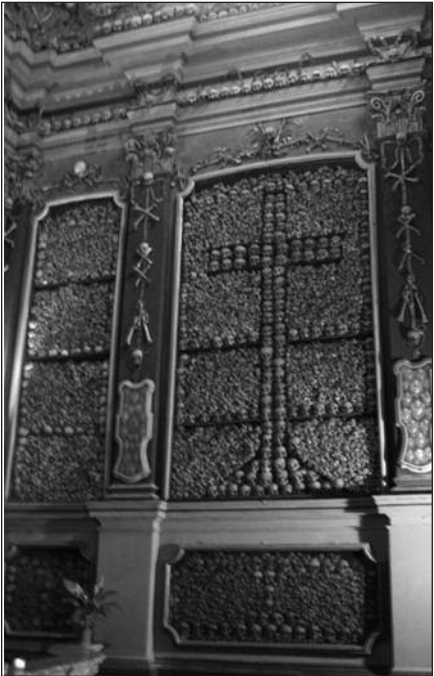
Kaulų koplyčia, Evora, Portugalija

Capela dos Ossos reiškia „Kaulų koplyčia“ – tai vienas iš žymiausių Evatora paminklų, tiek dėl svarbių istorinių įrašų, tiek dėl ypač turistų lankomos vietos. Sugalvoti pranciškonų vienuolio XVI amžiuje, šie mirties vartai prie šv. Pranciškonų bažnyčios buvo pastatyti, kad atspindėtų gyvenimo laikinumą. Virš įėjimo įrašas grėsmingai perspėja: „Mes, čia gulintys kaulai, Jūsų kaulų laukiame.“ Vidinės bažnyčios sienos ir aštuoni jos pilioriai yra „papošti“ maždaug 5,000 vienuolių kaukolėmis ir kaulais, ant kurių pakabinti du kūnai, prilaikomi grandinių lubose. Jų tapatybės lieka nežinomos, tačiau legenda pasakoja apie pavydžios žmonos prakeiktus neištikimą vyrą ir jo sūnų.

Kaukolių koplyčia, Czerмна, Lenkija

Pastatyta 1776 metais, Kaukolių koplyčia Czerмна Lenkijoje buvo keistas parapijos klebono sumanymas, kuris šitaip pasirūpino 3,000 žmonių kaulais, jų eilėmis išdėliojęs mažos barokinės bažnytelės sienas. Po grindimis yra sudėti dar 21,000 žmonių kaulai, kurie mirė Trisdešimties metų kare (1618–1648) dėl choleros ar bado.

San Bernardino alle ossa bažnyčia, Milanas, Italija

Nors San Bernardino alle ossa katakomba buvo pastatyta, kad atliktų ir kitokias funkcijas, nei makabriškos Kaukolės ar Kaulų koplyčios, ji tiek pat niūri, nors ir kiek puošni būtų. Katakomba buvo įrengta 1210 metais, kai gretimai esančios ligoninės kapinės buvo perpildytos, o morgas tapo kaulų laikymo vieta. 1269 m. buvo pastatyta koplytėlė, kuri vėliau 1712 m. sudegė. Tai paskatino didesnės bažnyčios statybas 1776 m., kadangi aplinkui buvo statoma vis daugiau katakombų. 1695 metų Sebastiano Ricci freska katakombos

Tėvo

A † A fil. s. JUSTINO KIRVELAIČIO

netekus, reiškiamo gilią užuojautą Akademinio Skautų sąjungos valdybos pirmininkui fil. VYTENIUI KIRVELAIČIUI bei fil. AUDRIUI KIRVELAIČIUI, jo žmonai VILIJAI, jų šeimai, visiems Kirvelaičių šeimos giminiams ir artimiesiems.

Dalinamės Jūsų liūdesiu, netekus veiklaus akademiko skauto ir buvusio Lituanicos tunto tuntininko.

Vydūno Fondo valdyba ir taryba
Akademinio Skautų sąjungos Čikagos skyrius

kape, vaizduoja „Skrendančių sielų ir angelų pergalę“, nors pats pastatas buvo įkvėptas Kaulų koplytėlės Evoroje.

Kapucinų Šv. Mergelės Marijos bažnyčios katakombos, Roma, Italija

Vienuolių kapucinų kriptą yra po kapucinų vienuolių Šv. Mergelės Marijos (Santa Maria della Concezione dei Cappuccini) bažnyčia Romoje esanti katakomba. Padalinta į penkias koplytėles, kriptą saugo 4,000 vienuolių palaikus, palaidotus nuo 1500 iki 1870 metų. Tam tikslui žemė buvo atvežta iš Jeruzalės, o kūnus paprastai palaidodavo 30 metų, o vėliau iškasdavo kaulus, iš kurių dėliodavo keistus ir šiuropius paveikslus. Katalikų raštai teigia, kad kapucinų vie-

XIV–XV amžiuje dėl maro ir husitų karų kapinės buvo perpildytos. Ši Sedlecės koplyčia, įrengta po naują, 1400 metais statyta, bažnyčia. Iki 1870 ji nebuvo naudojama, kol medžio drožėjas nepradėjo kurti jau mirusių šedevrų iš senų kaulų.

Pranciškonų vienuolyno katakombos Lima, Peru

Pranciškonų vienuolynas Limoje gali pasigirti ne tik pasaulyje pripažinta, garsia biblioteka ir į UNESCO pasaulio paveldą įtraukta vieta, bet ir katakombomis, esančiomis po bažnyčia. Kaukolės čia sudėliotos į koncentrinis apskritimus, kuriuos atskiria kiti kaulai. Manoma, kad katakombose yra palaidota apie 70,000 Limos mirusiųjų, o po vienuolyną yra iškasti požeminiai tuneliai, kurie jun-

nuolių kriptą yra tylus priminimas apie greitai prabėgantį žemiškąjį gyvenimą, o ne turistams skirta paroda.

<http://en.wikipedia.org>

gia katedrą su kitomis vietinėmis bažnyčiomis.

Sedlecės katakomba, Čekija

Sedlecės katakombos kaulų koplyčia nėra vien tik tvarkingai sudėliota kaulų krūva. 1870 m. medžio drožėjui Frantiček Rint buvo pavesta sutvarkyti kaulus, kuriais jis puošė pastato sienas, iš jų sukūrė Švarbergų šeimos herbą ir įrėngė sietyną.

Išikūrusi mažytėje Romos katalikų koplyčioje, po Visų Šventųjų bažnyčia, Sedlecė, tikriausiai yra viena žymiausių pasaulyje katakombų, o, kalbant apie katakombas, turbūt ir viena šiuropiausių. Kai 1278, vietinis abatas Henry grįžo iš kelionės į Šventąją Žemę su sauja žemių iš Golgotos, kurią jis išbarstė kapinėse, Sedlecės katakomba staiga tapo vidurio Europoje žymia, laidojimo vieta.

Dumont katakombos Prancūzijoje

Apie 230,000 žmonių žuvo Prancūzijoje per Verdeno mūšį 1916 metais. Dumont katakombos yra kaip paminklas visiems žuvusiems ir paskutinė poilsio vieta neatpažintiems, kare žuvusiems kareiviams. Jeigu žvilgtelėtume į jų vidų, pamatysime 130,000 neatpažintų prancūzų ir vokiečių karių kaulų, kurie išdėlioti ant pastato langų nišų. Ant lentelių, dengiančių sienas ir lubas, – prancūzų karių vardai, kurie žuvo Verdeno mūšyje. Bokšto viršuje pakabintas raudonai baltas „mirties žibintas“ naktį apšviečia buvusio mūšio lauką.

Balsas.lt

◆**Socialinių reikalų skyrius** Lemonte maloniai kviečia į filmų popietę. Sausio 12 d., trečiadienį, 1 val. p. p. bus rodomas dokumentinis filmas „Saldutiškis“ iš ciklo „Mūsų miesteliai“. Filmai rodomi PLC skaitykloje.

◆**2011 m. sausio 16 d., 12:30 val.** p. p. Amerikos lietuvių taryba ir JAV LB Lemonto apylinkė rengia Sausio 13-tosios įvykių paminėjimą Pasaulio lietuvių centre, didžiojoje salėje. Minėjime dalyvaus šių skaudžių įvykių dalyvis, Riterio kryžiaus kavalierius, apdovanotas Lietuvos Vyčio Kryžiaus ordinu, kapitonas Andrius Linas Eiva iš Washington, DC. Visuomenė nuoširdžiai kviečiama dalyvauti ir pasiklausyti kapitoną Andriaus Eivos pasakojimo apie sausio 13-osios nakties įvykius ir pasiruošimą saugoti Lietuvos Seimo rūmus.

◆**Balzeko lietuvių kultūros muziejus**, 6500 South Pulaski Rd., Chicago, IL 60629, sausio 22 d. 2 val. p. p. kviečia į Daivos Markelis knygos pristatymą. Įėjimas – 5 dol. Daugiau informacijos tel. 773-582-6500.

◆**Kviečiame į Lietuvii meno ansamblio „Dainava“ koncertą** Sausio 13-tosios atminimui. Šiais metais Lietuva ir pasaulis minės 20 metų nuo šios istorinės datos. Koncertas, „Aukos dvasia“ vyks sausio 23 d., 3 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park). Programoje skambės Vidmanto Bartulio „Mišios“, anglų kompozitoriaus John Rutter „Requiem“, Vaclovo Augustino „Taikos dvasia“ bei kiti kūriniai. Smulkesnę informaciją rasite „Dainavos“ internetinėje svetainėje www.dainava.us. Lauksime Jūsų koncerte.

Atsidėkodami už kalėdinius atvirukus ir kalendorių „Draugo“ leidybai paremti paaukojo – 150 dol. John R. Dainauskas. **Po 100 dol.** Paul Mileris, Omaha, NE; Kazys Kuseliauskas, Hickory Hills, IL; Palmira Janusonis, Mundelein, IL; Joana Drukeinis. **60 dol.** Apolonia Andrasiusas, Orland Park, IL. **Po 50 dol.** Kęstutis J. Miliunas, Chicago, IL; Alfonse Tumas; Genovaitė Ankus, Oak Lawn, IL; Ada Sutkus, Beverly Shores, IN. **Esame labai dėkingi už Jūsų nuoširdžią paramą.**

Montessori mokyklėlės „Žiburėlis“ vaikučiai prieš Kalėdas daug triūsė – „statė“ imbierinius namelius. Nuotraukoje: Ilona, Viviana ir Izabele Didžbaliui džiaugiasi savo padarytu nameliu.

Montessori mokyklėlė priima vaikus nuo 3 iki 6 metų. Veikia rytinė ir popietinė pamainos. Vaikai ją gali lankyti tris, keturias ar penkias dienas per savaitę. Vaikai auklėjami lietuviška bei montesoriška dvasia. Klasėje kalbama tik lietuviškai. Atvirų durų diena mokyklėlėje vyks šeštadienį, kovo 12 d., nuo 9 val. r. iki 11 val. r. kviečiame apsilankyti.

Žibutės Mačiulienės nuotr.

◆**Sausio 29 d., šeštadienį, 9 val. r.** Pasaulio lietuvių centro Fondo salėje apie susižeidimus darbe ir kitų skausmų diagnozę kalbės daktaras Jonas Prunskis, MD ir advokatas Vytautas Mockaitis. Daugiau informacijos gausite paskambinę Illinois Pain Institute tel.: 630-748-3300.

◆**Sausio 30 d., sekmadienį, PLC** didžiojoje salėje bus pristatyta organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ 2010 m. veiklos ataskaita ir pranešimas apie 2011 m. planus. Organizacija remia 11 Lietuvos pomokyklinių dienos centrų ir laikinųjų globos namų, kuriuos lanko rizikos grupės šeimų jaunimas. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Pradžia 12:15 val. p. p.

◆**Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo** parapijos salėje sausio 30 d., sekmadienį, po lietuviškų Mišių įvyks Brighton Park Lietuvių Bendruomenės narių metinis susirinkimas.

IŠ ARTI IR TOLI...

◆**Pasiruošimo pirmajai Komunjai** pamokos (vaikams ir suaugusiems) Šv. Andriejaus parapijoje prasidės sekmadienį, vasario 6 d. (2011 m.). Kviečiame atvesti vaikus nuo 8 m. amžiaus ir vyresnius. Tėvai, kurie nori, kad jų vaikai priimtų šį sakramentą prašome kreiptis į Joną Dunčią el. paštu jonasvytautas@verizon.net.

◆**2011 metų stovyklavimo Neringos stovykloje** datas jau galite rasti tinklalapyje www.neringa.org. Prašome atkreipti dėmesį į paskeitimus tvarkaraštyje.

JAV Lietuvių bendruomenės Brooklyn-Queens apylinkė ir Lietuvos Respublikos generalinis konsulas New York maloniai kviečia Jus į

Lietuvos Laisvės gynėjų dienos 20-mečio minėjimą

2011 m. sausio 16 d., sekmadienį, po 10 val. r. šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje. Renginys vyks parapijos salėje (70 Havemeyer St., Brooklyn, NY 11211).

Renginio metu bus rodomas filmas „Sausio 13-oji“, kalbės Lietuvos generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas.

Po minėjimo dalyviai parapijos salėje kviečiami pabendrauti ir pasivaišinti. Įėjimo auka – 5 dol.

Pianistė Mūza Rubackytė.

balsas.lt nuotr.

LR Generalinis konsulas Čikagoje praneša, jog š. m. sausio 22 d., šeštadienį, 7:30 val. v. Foellinger Great Hall (500 S. Goodwin Ave., Urbana, IL 61801) vyks Champaign-Urbana simfoninio orkestro (CUSO) ir pianistės Mūzos Rubackytės koncertas „Liszt legenda“.

200-osioms Franz Liszt gimimo metinėms paminėti CUSO (dirigentas Steven Larsen) pasikvietė bene žymiausių kompozitoriaus kūrybos atlikėją – Mūzą Rubackytę. „Puikioji Mūza“ atliks du Liszt koncertus – koncertą fortepijonui No. 1 in E-flat Major, S. 124 bei koncertą fortepijonui No. 2 in A Major, S. 125. Programoje taip pat skambės Edward Elgar „Cockaigne Overture (In London Town)“ ir Leoš Janáček sinfonietta.

Mūza Rubackytė – pianistė, muzikos pedagogė, Europos konservatorijos Paryžiuje bei Lietuvos muzikos ir teatro akademijos profesorė, kultūros veikėja, Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatė. Taip pat apdovanota daugeliu kitų garbingų apdovanojimų, premijų bei tarp jų ir 1981 m. „Grand Prix“ Liszt Bartok konkurse.

Daugiau informacijos galite rasti tinklalapyje www.cusymphony.org.

LR Generalinio konsulato Čikagoje info

Lietuvos Respublikos ambasada ir Lietuvos nacionalinė televizija kviečia į diskusijos

„Kaip žurnalistai 1991 metų įvykius Vilniuje paverė veiksmu, lėmusiu tolesnį istorijos vystymąsi?“

filmavimą, skirtą

1991 metų sausio 13 dienai – Lietuvos kovai už laisvę pažymėti

Kur: Newseum, The Knight Broadcasting Studio (555 Pennsylvania Ave., Washington, DC). Dalyvių ir svečių įėjimas iš 6th Street Entrance, tarp C Street ir Pennsylvania Avenue. Newseum pasistatyti automobilių galimybės nėra, tačiau siūlomi du viešieji garažai, esantys 6th Street tarp Pennsylvania Ave. ir C Street, NW.

Kada: 2011 m. sausio 13 d. (ketvirtadienį)

2:30 v. p. – 2:45 v. p. – Registracija ir saugumo procedūrų atlikimas

3 v. p. – 4:30 v. p. – Diskusija ir filmavimas

4:45 v. p. – 6:30 v. v. – Priėmimas

RSVP: iki 2011 m. sausio 8 d. elektroniniu paštu: leonas.garbacauskas@ltembassyus.org Vietų skaičius televizijos studijoje ribotas, todėl registracija būtina!

Diskusijoje dalyvaus Joyce Barnathan, Kevin Klose, Andrew Nagorski, Claudia Rosett ir David Satter.

Diskusijai vadovaus buvęs specialusis JAV Valstybės sekretorius James A. Baker, Sovietų ir Baltijos reikalų patarėjas Paul A. Goble ir gerai žinoma Lietuvos žurnalistė Rita Miliūtė.

LR ambasados Washington, DC info

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500